

INFORMAČNÉ LISTY

Študijný odbor: filológia

Typ študijného programu: prekladateľský kombinačný program

Študijný program: translatologický základ

Stupeň: 1.

Povinné predmety:

1IPT/TEPRE/22	Teória prekladu
1IPT/TDTL/22	Teória a dejiny tlmočenia
1IPT/SJ3L/22	Slovenský jazyk 3 – lexikológia
1IPT/PRZJA/22	Základy jazykovedy
1IPT/ORRET/22	Fonetika a ortoepia
1IPT/SJ1M/22	Slovenský jazyk 1 – morfológia
1IPT/SJ2S/22	Slovenský jazyk 2 – syntax
1IPT/PPPR1/22	Počítačom podporovaný preklad 1
1IPT/SJ4Š/22	Slovenský jazyk 4 – štylistika
1IPT/TAITE/22	Teória a interpretácia textu
1IPT/SBP2/22	Seminár k bakalárskej práci 2
1IPT/BPOBH/22	Bakalárska práca a obhajoba
1IPT/ŠZSBC/22	Štátna záverečná skúška: preklad a tlmočenie, slovenský jazyk

Povinne voliteľné predmety:

1IPT/ZTSP/22	Základy teórie štátu a práva
1IPT/ORCV/22	Cvičenia z ortoepie
1IPT/PMRF/22	Praktická morfológia pre prekladateľov
1IPT/OAOI/22	Ortoepia a ortografia I (pre cudzincov)
1IPT/STROE/22	Strojopis ENG QWERTY
1IPT/STROS/22	Strojopis SVK QWERTZ
1IPT/KLJT/22	Klasické jazyky a tradície
1IPT/ZAKEK/22	Základy ekonómie - podnikania
1IPT/PSYNT/22	Vybrané kapitoly zo slovenskej syntaxe
1IPT/OAOII/22	Ortoepia a ortografia II (pre cudzincov)
1IPT/VKDP/22	Vybrané kapitoly z dejín prekladu
1IPT/PRTL/22	Teória literatúry
1IPT/OGCV/22	Cvičenia z ortografie
1IPT/PJPPT/22	Právny jazyk pre prekladateľov a tlmočníkov
1IPT/RETOR/22	Praktická rétorika
1IPT/PPPR2/22	Počítačom podporovaný preklad 2
1IPT/PRAIT/22	Praktická informatika pre prekladateľov
1IPT/SBPPR/22	Seminár k bakalárskej práci 1
1IPT/SVOUK/22	Študentská vedecká a umelecká konferencia

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: <i>Prešovská univerzita v Prešove</i>	
Fakulta: <i>Filozofická fakulta</i>	
Kód predmetu: <i>1IPT/TEPRE/22</i>	Názov predmetu: <i>Teória prekladu (profilový predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh výučby: <i>prednáška</i> Metóda: <i>kombinovaná</i> Týždenný rozsah výučby v hodinách: <i>1 prednáška</i>	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester štúdia: <i>1. semester</i>	
Stupeň vysokoškolského štúdia: <i>1. stupeň</i>	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Forma ukončenia predmetu je skúška.</i> <i>Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné absolvovať 2 súčasti:</i> 1. <i>písomná práca – 20 b, študent/ka odovzdá v 12. týždni semestra. Práca bude obsahovať predstavenie osobnosti translatológie (podľa jazykovej špecializácie študenta/ky) na základe prečítania 1 štúdie z translatologického časopisu podľa vlastného výberu.</i> 2. <i>skúška – 80 b.</i> <i>Na úspešné absolvovanie predmetu je nevyhnutné z každej časti dosiahnuť výsledok min. 50%. V súlade so Študijným poriadkom FF PU pre získanie hodnotenia A je potrebné dosiahnuť bodové hodnotenie v rozmedzí 100 – 90b, pre hodnotenie sumu bodov 89 – 80b, pre hodnotenie C 79 – 70b, pre hodnotenie D 69 – 60b, pre hodnotenie E 59 – 50b. Bodové rozmedzie 50 – 0b bude ohodnotených hodnotením FX.</i>	
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: <i>V1: Absolvent predmetu vymedzuje a identifikuje predmet skúmania translatológie ako samostatnej oblasti poznania;</i> <i>V2: pozná základné koncepty translatológie a základné prekladateľské postupy a stratégie;</i> <i>V3: identifikuje špecifiká prekladu odborného a literárneho textu;</i> <i>V3: pozná nevyhnutné vedomosti potrebné pre zvládnutie translačného procesu</i> <i>V4: pozná základné zručnosti a kompetencie prekladateľa;</i> <i>V5: pozná etické zásady prekladateľskej práce.</i> Získané zručnosti: <i>Z1: Absolvent predmetu identifikuje vzťah translatológie a iných oblastí poznania;</i> <i>Z2: integruje poznatky o špecifikách prekladu literárnych a odborných textov do vlastnej prekladateľskej činnosti;</i> <i>Z3: dokáže vyhodnotiť rôzne chápanie základných konceptov translatológie;</i>	

Z4: identifikuje aj prípadné etické problémy spojené s prekladom určitého typu textu.

Získané kompetencie:

K1: Absolvent predmetu rozhoduje sa pre konkrétnu stratégiu prekladu s použitím vedomostí o základných prekladateľských postupoch a stratégiách;

K2: vyhodnocuje mieru rizika vzniku možných etických problémov pri preklade určitého typu textu, resp. v špecifickej situácii, v ktorej sa ako prekladateľ môže ocitnúť.

K3: je schopný kritickej reflexie pri vyhodnocovaní prístupov k základným konceptom translatológie

K4: je schopný sebareflexie ohľadne vlastných kompetentností.

Stručná osnova predmetu:

- *Ustanovenie translatológie ako novej vednej disciplíny, Holmesova a Touryho konceptuálna mapa translatológie, súčasné chápanie translatológie, prekladateľské kompetencie, základné koncepty translatológie, translačný proces, prekladateľské stratégie a postupy – zameranie na vzdelávacie výstupy: V1, V2, Z1, K1*
- *Translačný proces, prekladateľské stratégie a postupy – zameranie na vzdelávacie výstupy: V1, V2, Z1*
- *Prekladateľské vedomosti, zručnosti a kompetencie – zameranie na vzdelávacie výstupy: V2, V3, K4*
- *Základné koncepty translatológie (ekvivalencia, zdrojový a cieľový text, translačné stratégie a postupy) – zameranie na vzdelávacie výstupy: V2, Z3*
- *Preklad neliterárnych textov – zameranie na vzdelávacie výstupy: V3, Z2, K1*
- *Klasifikácia neliterárnych textov, analýza neliterárneho textu pre potreby jeho prekladu, pragmatika prekladu neliterárnych textov – zameranie na vzdelávacie výstupy: V3, Z2, K1*
- *Preklad literárnych textov – zameranie na vzdelávacie výstupy: V3, Z2, K1*
- *Interpretácia literárneho textu pred jeho prekladom, pragmatika prekladu literárneho textu – zameranie na vzdelávacie výstupy: V2, V3, V4, Z2, K1*
- *Strojový preklad, pred-editácia, editácia a post-editácia translátu – zameranie na vzdelávacie výstupy: V3, V4, Z2, K1, K3*
- *Neprofesionálny preklad: typy neprofesionálneho prekladu – zameranie na vzdelávacie výstupy: V2, V5, Z3,*
- *Etické aspekty prekladateľskej práce – zameranie na vzdelávacie výstupy: V3, V4, V5, Z4, K2*
- *Etický kódex prekladateľa – zameranie na vzdelávacie výstupy: V5, Z4, K2*
- *Zhrnutie, odovzdanie písomnej práce*

Odporúčaná literatúra:

Knižné publikácie:

*BILÁ, M. – KAČMAROVÁ, A. – VAŇKOVÁ, I. a kol. 2021. A handbook of English and Slovak linguistic terminology. Vydavateľ: Prešovská univerzita v Prešove. Rok vydania: 2018
Rozsah: 214 s.*

BILÁ, M. – KAČMAROVÁ, A. – KÁŠOVÁ, M. a kol. 2015. Výskum viacslovných pomenovaní v germánskych jazykoch (angličtina, nemčina) a v románskych jazykoch (francúzština, španielčina). In: Viacslovné pomenovania v slovenčine. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, s. [57]-127.

BASSNETT, S. 2002. Translation Studies, Shanghai Foreign Language. Education Press.

GENTZLER, E. 2001. Contemporary Translation Theories, Shanghai Foreign Language. Education Press.

GROMOVÁ, E. 2003. *Teória a didaktika prekladu*. Nitra.

KOŽELOVÁ, A. 2017. *Preklad kultúrnych referencií z antiky a kultúrna kompetencia prekladateľa*. 1. vyd. - Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove.

MUNDAY, J. 2016. *Introducing Translation Studies: Theories and Applications*. Routledge. Dostupné z: http://routledgetextbooks.com/textbooks/_author/munday-9780415584890/

NEWMARK, P. 1998. *A Textbook of Translation*. Prentice Hall.

NIDA, E. A. – TABER, C. R. 2004. *The Theory and Practice of Translation*. Shanghai Foreign Language Education Press.

NIDA, E. A. 2004. *Toward a Science of Translating*. Shanghai Foreign Language Education Press.

HUŤKOVÁ, A. 2003. *Vybrané kapitoly z dejín prekladu literárno-umeleckých textov*. Banská Bystrica: UMB.

BEDNÁROVÁ, K. 2015. *RUKOVÄŤ DEJÍN PREKLADU NA SLOVENSKU II. Situácia slovenského umeleckého prekladu v 20. storočí*. Dostupné z: https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/krom/Dejiny_prekladu_2.pdf

BEDNÁROVÁ, K. 2015. *RUKOVÄŤ DEJÍN PREKLADU NA SLOVENSKU I. 18. a 19. storočie*. Dostupné z: https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/krom/Dejiny_prekladu_1.pdf

K otázkam teórie a dejín prekladu na Slovensku I. 1993. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV. Red. Pavol Winczer a kol.

K otázkam teórie a dejín prekladu na Slovensku II. 1994. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV. Red. Katarína Kenížová-Bednárová.

K otázkam teórie a dejín prekladu na Slovensku III. 1995. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV. Zostavila Katarína Kenížová-Bednárová.

Štúdie:

BILÁ, M. 2016. *K symetriám a asymetriám niektorých anglických a slovenských ekonomických termínov*. In: *Cudzie jazyky v premenách času VI [elektronický zdroj]: zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie*. Bratislava: Vydavateľstvo Ekonóm, s. 13 – 19.

BILÁ, M. – KAČMAROVÁ, A. – VAŇKOVÁ, I. 2021. *Exploring a translator's edge competences in academic texts*.

BILÁ, M., IVANOVA, S. 2020. *Language, culture and ideology in discursive practices [print]*. In: *Russian Journal of Linguistics [print, elektronický dokument]*. Roč. 24, č. 2, s. 219 – 252.

In: Ozymenko, Vladimir – Larina, Tatiana. 2021. *Threat and fear: Pragmatic purposes of emotionalisation in media discourse*. 2021. VESTNIK ROSSIISKOGO UNIVERSITETA DRUZHBY NARODOV-SERIYA LINGVISTIKA-RUSSIAN JOURNAL OF LINGUISTICS 25 (3) , pp.746 – 766.

BILÁ, M. 2010. *Perception and production of a second language and the concept of a foreign accent*. In: *Modernization of teaching foreign languages: CLIL, inclusive and intercultural education*. - Brno : Masaryk University, Faculty of Education, p. 123 – 143.

BILÁ, M., VAŇKOVÁ, I. 2019. *Tourist notices in the spotlight of linguistic landscape and translation studies*. In: *Russian Journal of Linguistics [textový dokument (print)] [elektronický dokument]*. Roč. 23, č. 3, s. 681 – 697 [tlačená forma] [online].

FIRDAUS, S. 2012. *Evolution of Translation Theories & Practice*. Dostupné z: <https://www.semanticscholar.org/paper/Evolution-of-Translation-Theories-%26-Practice-Firdaus/e0381189bc7e2bbfb01de26fe001ed1bca052c01>

Studia Academica Slovaca 42. Prednášky XLIX letnej školy slovenského jazyka a kultúry. Bratislava: UK, 2013. Dostupné z: http://e-slovak.sk/zborniky/SAS_42_2013.pdf.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: <i>slovenský jazyk</i>					
Poznámky: <i>Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 9,75 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 40,25 hodiny.</i>					
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov:					
A	B	C	D	E	FX
26 %	31 %	13 %	5 %	1 %	24 %
Vyučujúci: <i>doc. PaedDr. Martina Petříková, PhD., doc. Mgr. Ingrida Vaňková, PhD.</i>					
Dátum poslednej zmeny: <i>1. 9. 2026</i>					
Schválil: <i>doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.</i>					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: <i>Prešovská univerzita v Prešove</i>	
Fakulta: <i>Filozofická fakulta</i>	
Kód predmetu: <i>1IPT/TDTL/22</i>	Názov predmetu: <i>Teória a dejiny tlmočenia (profilový predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>13/13</i> Druh výučby: <i>prednáška, seminár</i> Metóda: <i>kombinovaná</i> Týždenný rozsah výučby v hodinách: <i>1 prednáška / 1 seminár</i>	
Počet kreditov: <i>2</i>	
Odporúčaný semester štúdia: <i>2. semester</i>	
Stupeň vysokoškolského štúdia: <i>1. stupeň</i>	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Výslednú známku tvorí čiastkové hodnotenie (aktívna participácia na seminároch a dva úspešné písomné testy z dejín tlmočenia).</i> <i>Na udelenie hodnotenia A (výborne) musí študent získať najmenej 90 % z bodového skóre 100, čo je plný počet bodov, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 % bodového skóre. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX.</i>	
Výsledky vzdelávania	

Absolvent predmetu má teoretické vedomosti, bez ktorých by nedokázal aplikovať praktické úkony na úrovni výsostne profesionálne pripravovaného tlmočníka.

Získané vedomosti:

Absolvent predmetu dokáže:

- interpretovať základné pojmy z oblasti translatológie,*
- vymedziť zásadné rozdiely medzi prekladom a tlmočením,*
- vytýčiť základné problémové okruhy predmetu (translatologické školy a ich teoretické postuláty) na základe získanej orientácie v odbornej literatúre – zahraničnej i domácej.*

Získané zručnosti:

Absolvent predmetu:

- identifikuje základné druhy tlmočenia podľa jednotlivých premenných vo vzťahu k času, priestoru, spôsobu a jazyku,*
- integruje informácie získané o rôznych teoretických východiskách do komplexného pohľadu na jednu zo študovaných zložiek budúcej profesie,*
- realizuje získané vedomosti v praktickom priestore, a to tak pri následnom nácviku techník a stratégií tlmočenia, ako aj postupov pri jazykovej translácii.*

Získané kompetencie:

Absolvent predmetu:

- orientuje sa v reálnom tlmočníckom prostredí, osobitne ovláda technické aspekty práce v tlmočníckom laboratóriu,*
- volí profesionálne odôvodnené tlmočnicke postupy v následnom štúdiu pri nácviku konzekutívneho a simultánneho tlmočenia,*
- vyhodnocuje možnosti voľby naučených, resp. inak ozrejmenejších riešení v ad hoc simulovaných komunikačných situáciách, ktoré sú pred študenta kladené ako výzvy v priestore praktických tlmočníckych disciplín s výstupom do reálnej praxe,*
- vie poskytnúť alternatívne možnosti riešenia tlmočnických problémov v aplikačnej rovine na základe bližšieho poznania teórie, predovšetkým konzekutívneho a simultánneho tlmočenia v medzinárodnom translatologickom kontexte a v perspektíve bude následne aktívne pokračovať v samoštúdiu danej problematiky,*
- dokáže identifikovať lingválne a extralingválne aspekty, vyhodnotiť ich úlohu a status v komunikačnej situácii,*

Vzdelávacie výstupy overujú aj priebežne prezentované úlohy študentov, ktoré obsahovo spravidla nadväzujú na prednášky vyučujúceho (skupinová príprava výstupu, tímová práca a pod.).

Stručná osnova predmetu:

- Všeobecná charakteristika tlmočenia. Etický a diplomatický protokol – klasifikačné rámce jednotlivých druhov tlmočenia podľa možných premenných.*

– Dejiny tlmočenia – prierez v čase a priestore.

– Komunikačná situácia, komunikatívne aspekty tlmočenia (subjektívne a objektívne aspekty; rečník, recipient, tlmočník).

– Názory a teórie zahraničných autorov – svetové translatologické školy a ich výskumy: psychofyziologické garancie, výskum v oblasti psychologických aspektov tlmočnickeho výkonu; textový aspekt tlmočenia – lingválny a extralingválny aspekt tlmočenia: ETI, ESIT, Lipská translatologická škola, nemecká jazyková oblasť, ruská tlmočnická škola, pohľad na translatológiu zo zorného uhla predstaviteľov z iných krajín a kontinentov.

– Tlmočnicke postupy, resp. techniky a stratégie tlmočenia.

– Charakteristika konzekutívneho tlmočenia. Notácia.

– Charakteristika simultánneho tlmočenia. Modely a teórie. Mechanizmus garancie súbežnosti ST.

– Druhy tlmočenia vo vzťahu ku komunikačnej situácii: Sprievodcovské tlmočenie. Konferenčné tlmočenie. Komunitné vs. súdne tlmočenie. Obchodné rokovanie, sprevádzajúce pracovné tlmočenie. Tlmočenie pre médiá. Tlmočenie kultúrnych, rôznych umeleckých výstupov (vernísáž, divadelné predstavenie, filmový festival a pod.).

Odporúčaná literatúra:

ŠVEDA, P. 2021. *Tlmočenie v teórii a praxi. I. diel.* Bratislava: FF UK; STIMUL.

JENČÍKOVÁ, B., KOŽELOVÁ, A. I. 2025. *Cvičebnica k teórii a dejinám tlmočenia.* Prešov: Prešovská univerzita.

FEDORKO, M. 2017. *Učebnica a cvičebnica tlmočenia 1.* Prešov: Prešovská univerzita.

MÜGLOVÁ, D. 2018. *Komunikácia, tlmočenie, preklad alebo Prečo spadla Babylonská veža.* Bratislava: Enigma Publishing. 440 s. ISBN 978-80-8133-074-2.

ČEŇKOVÁ, I. et al. 2001. *Teorie a didaktika tlumočení I.* Praha: Ústav translatologie FF UK.

ČEŇKOVÁ, I. 2008. *Úvod do teorie tlumočení. Druhé, opravené vydání.* Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka.

DJOVČOŠ, M., MELICHERČÍKOVÁ, M., VILÍMEK, V. 2021. *Učebnica tlmočenia: skúsenosti a dôkazy.* Belianum. Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Dostupné na internete: [Učebnica tlmočenia](#)

MACHOVÁ, L. Základné zásady tlmočnickej notácie. In: *Prekladateľské listy 2.* Dostupné na internete: <http://cit.uniba.sk/ojs/index.php/PL/article/view/30>

MAKAROVÁ, V. 2001. *Tlmočenie: hraničná oblasť medzi vedou, skúsenosťou a umením možného.* Bratislava: STIMUL. 183 s. ISBN: 80-88982-81-2.

VILÍMEK, V. 2008. *Principy tlumočnické notace.* In: Hrdinová E.M., Vilímek V. a kol.: *Úvod do teorie, praxe a didaktiky tlumočení.* Ostrava: Ostravská univerzita, Filozofická fakulta, 2008. 102 s. ISBN 978-80-7368-589-8.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet

kontaktných hodín za semester 19,5 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 30,5 hodiny.

Pre účely efektívnej komunikácie s prednášajúcim a cvičiacimi pedagógmi je zriadená študijná skupina v MS Teams s názvom *Teória a dejiny tlmočenia*. Prístupový kód je k dispozícii u cvičiacich pedagógov. V rámci MS Teams sú k dispozícii publikácie z povinnej a odporúčanej literatúry. V prípade absentujúceho prístupu po zaradení do študijnej skupiny kontaktujte vyučujúcich.

doc. Mgr. Mgr. Adriána Ingrid Koželová, PhD., univer. prof., cvičiaci; adriana.kozelova@unipo.sk

doc. Mgr. Nikoleta Mertová, PhD., prednášajúci; nikoleta.mertova@unipo.sk

Mgr. Blanka Jenciková, PhD., cvičiaci; blanka.jencikova@unipo.sk

Mgr. Lenka Poláková, PhD., cvičiaci; lenka.polakova@unipo.sk

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 441

A	B	C	D	E	FX
56 %	10 %	6 %	5 %	1 %	23 %

Vyučujúci:

doc. Mgr. Nikoleta Mertová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 1. 9. 2026

Schválil: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta/pracovisko: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1IPT/SJ3L/22	Názov predmetu: Slovenský jazyk 3 – lexikológia (profilový predmet)
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh výučby: prednáška, seminár Metóda: kombinovaná Týždenný rozsah výučby v hodinách: 1 prednáška / 1 seminár	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester štúdia: 4. semester	
Stupeň vysokoškolského štúdia: 1.	
Podmieňujúce predmety: 1IPT/PRZJA/22	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet je ukončený skúškou. V priebehu semestra študent vypracuje seminárnu prácu – Lexikálna analýza prekladu do slovenčiny v rozsahu min. 2 normostrán alebo Analýza konkrétnych problematických lexikálnych ekvivalentov. Na ústnej skúške na získanie hodnotenia A (výborne) musí preukázať najmenej 90 % vedomostí, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent, ktorý nepreukáže aspoň 50 % vedomostí, bude hodnotený stupňom FX.</i>	
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: <i>Absolvent predmetu má vedomosti o lexikálnej stavbe slovenčiny, základných lexikálnych</i>	

jednotkách, semaziologicko-onomaziologických a paradigmatických vzťahoch slovenských lexém, o členení slovnej zásoby a typoch lexikálnych jednotiek v slovenčine, o procesoch rozširovania lexiky, frazeológii, preberaní slov z cudzích jazykov a základných lexikografických projektoch.

Získané zručnosti:

Absolvent predmetu má zručnosti samostatne vyhľadať, spracovať a využiť poznatky z odbornej literatúry venujúcej sa lexikológii pri svojej prekladateľskej činnosti a vie efektívne pracovať s príslušnými lexikografickými dielami. Dokáže posúdiť typ lexémy, vzťahy medzi lex. jednotkami a identifikovať úskalia výberu lexém v konkrétnom preklade.

Získané kompetencie:

Absolvent predmetu dokáže samostatne riešiť odborné úlohy. Získa kompetentnosť vyhľadať informácie týkajúce sa lexikálnych noriem a pracovať s nimi. Dokáže analyzovať lexiku na základe teórie lexikálnej motivácie, identifikovať paradigmatické vzťahy medzi lexikálnymi jednotkami v systéme a v reči a analyzovať lexikálne jednotky z hľadiska ich významu a použitia. Je kompetentný analyzovať spôsoby preberania a adaptácie prevzatých lexém a používať lexikografické práce.

Stručná osnova predmetu:

- Základné aspekty lexikológie. Slovo ako základná jazyková jednotka. Základné pojmy a termíny: lexika, slovo, lexéma, lexia. Lexéma ako jazykový znak. Teória lexikálnej motivácie.
- Členenie slovnej zásoby ako predmetu lexikologického výskumu. Typy lexikálnych jednotiek. Nacionálnosť – expresívnosť, neutrálnosť – príznakosť, spisovnosť – nespisovnosť.
- Rozširovanie slovnej zásoby (hlavné procesy rozširovania slovennej zásoby; schéma tvorenia pomenovacích jednotiek; tvorenie nových lexikálnych jednotiek).
- Preberanie lexém z cudzích jazykov. Zásady a procesy. Dynamika preberania cudzích slov do slovenčiny. Ekvivalent.
- Derivatológia. Semaziologicko-onomaziologická derivácia.
- Sémantická motivácia a transpozícia. Definícia a klasifikácia trópov. Metafora. Metonymia. Synekdocha. Semaziológia. Všeobecné otázky lexikálnej sémantiky. Významové prvky a zložky, seméma a séma.
- Lexikálny význam a jeho vzťahy. Významový odtienok jako dôležitý aspekt ekvivalencie v prekladateľskej činnosti.
- Paradigmatické vzťahy v slovnej zásobe. Polysémia. Homonymia. Synonymia. Antonymia. Hyperonymia, hyponymia, kohyponymia. Špecifiká nárečovej slovnej zásoby.
- Klasifikácia slovnej zásoby. Charakteristika jednotlivých vrstiev slov.
- Frazeológia. Frazeologizácia (proces vzniku frazém) a jej dialektický vzťah i väzby s lexikalizáciou. Základné druhy frazém (frazeologické celky a frazeologické zrasty). Paradigmatické (významové) vzťahy frazém. Frazeologická polysémia. Frazeologické homonymá, synonymá, antonymá. Paremiológia. Frazeografia.
- Lexikografia. Typológia slovníkov. Výkladové slovníky slovenčiny a základy práce s nimi.

Odporúčaná literatúra:

ČERMÁK, F. 2010. Lexikon a sémantika. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.

DOLNÍK, J. 2003. Lexikológia. 1. vyd. Bratislava: Univerzita Komenského.

DOLNÍK, J. 1999. Súčasný slovenský jazyk. Lexikológia. (Seminárne cvičenia). 3. vyd. Bratislava: Univerzita Komenského.

Encyklopédia jazykovedy. 1993. Red. J. Mistrík. 1. vyd. Bratislava: Obzor.

- FURDÍK, J. 2004. *Slovenská slovotvorba. (Teória, opis, cvičenia)*. Ed. M. Ološtiak. Prešov: Náuka.
- FURDÍK, J. 1993. *Slovotvorná motivácia a jej jazykové funkcie*. 1. vyd. Levoča: Modrý Peter.
- HORECKÝ, J. – BUZÁSSYOVÁ, K. – BOSÁK, J. a kol. 1989. *Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny*. 1. vyd. Bratislava: Veda.
- IMRICHOVÁ, M. 2002. *Logonymá v systéme slovenčiny*. 1. vyd. - Prešov: Fakulta humanitných a prírodných vied PU. 142 s. ISBN 80-8068-111-2.
- IMRICHOVÁ, M. – TUROČEKOVÁ, M. 2015. *Lingvistická analýza jazyka právnych textov*. Prešov: Prešovská univerzita, Filozofická fakulta.
- OLOŠTIAK, M. (ed.). 2015. *Viacslovné pomenovania v slovenčine*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove.
- OLOŠTIAK, M. 2017. *Slovotvorba, slovnodruhovú prechody, preberanie a skracovanie lexém*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove. Dostupné na: <http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Olostiak11>
- ONDRUS, P. – HORECKÝ, J. – FURDÍK, J. 1980. *Súčasný slovenský spisovný jazyk. Lexikológia*. 1. vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo.
- ORGOŇOVÁ, O. – BOHUNICKÁ, A. 2011. *Lexikológia slovenčiny. Učebné texty a cvičenia*. Bratislava: Univerzita Komenského. Dostupné na: https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fjf/katedry_pracoviska/ksj/publikacie/OOAB_lexikologia.pdf
- RIPKA, I. – IMRICHOVÁ, M. 2011. *Kapitoly zo slovenskej lexikológie a lexikografie*. Prešov: FF PU.
- Slovníky:**
- IMRICHOVÁ, M. at al. 2015. *Slovník právnických termínov pre verejnosť*. Prešov: Prešovská univerzita, Filozofická fakulta.
- Krátky slovník slovenského jazyka*. 2004. Red. J. Kačala, M. Pisárčiková. 4. vyd. Bratislava: Veda. Dostupný aj na: <http://slovník.juls.savba.sk/>
- ORAVEC, P. 2007. *Obrátený slovník cudzích slov*. Bratislava: Epos.
- ORAVEC, P. 2014. *Slovník slangu a hovorenej slovenčiny*. Praha: Maxdorf.
- Slovník cudzích slov (akademický)*. 2005. 2., doplnené a prepracované vyd. Spracoval kolektív autorov pod vedením V. Petráčkovej a J. Krausa. Preklad Ľ. Balážová, J. Bosák, J. Genzor, I. Ripka, J. Skladaná. Ed. Ľ. Balážová – J. Bosák. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá. 1054 s. Dostupný aj na: <http://slovník.juls.savba.sk/>
- Slovník súčasného slovenského jazyka*. A – G (1. zv.); H – L (2. zv.), M – N (3. zv.). (1. zv.); 2006 (1. zv.); 2011 (2. zv.); 2015 (3. zv.). Red. B. Buzássyová – A. Jarošová. Bratislava: Veda. Dostupný aj na: <http://slovník.juls.savba.sk/>
- SOKOLOVÁ, M. – OLOŠTIAK, M. – IVANOVÁ, M. a kol. 2012. *Slovník koreňových morfémy slovenčiny*. 3. vyd. Prešov: FF PU.
- Synonymický slovník slovenčiny*. 1995. Red. M. Pisárčiková. 1.vyd. Bratislava: Veda. Dostupný aj na: <http://slovník.juls.savba.sk/>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky:

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 19,5 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 30,5 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 311

A	B	C	D	E	FX
5 %	10 %	21 %	22 %	14 %	29 %

Vyučujúci: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.**Dátum poslednej zmeny:** 1. 9. 2026**Schválil:** doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.**INFORMAČNÝ LIST PREDMETU****Vysoká škola:** Prešovská univerzita v Prešove**Fakulta:** Filozofická fakulta**Kód predmetu:**

1IPT/PRZJA/22

Názov predmetu:**Základy jazykovedy** (povinný predmet)**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:****Druh výučby:** prednáška**Metóda:** kombinovaná**Týždenný rozsah výučby v hodinách:** 1 prednáška**Počet kreditov:** 2**Odporúčaný semester štúdia:**

1. semester

Stupeň vysokoškolského štúdia:

1. stupeň

Podmieňujúce predmety:**Podmienky na absolvovanie predmetu:**

Predmet je ukončený priebežným hodnotením. V priebehu semestra študent vypracuje a odovzdá seminárnu prácu na vybranú všeobecnolingvistickú tému. V závere semestra študent absolvuje vedomostný test, ktorého obsahovou náplňou budú témy jednotlivých prednášok.

Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX.

Výsledky vzdelávania:**Získané vedomosti:**

Absolvent predmetu dokáže vymedziť predmet jazykovedy, pozná a dokáže definovať základné pojmy a termíny a charakterizovať lingvistické disciplíny, štruktúru jazyka, vzťah jazyka a reči, základné jazykové jednotky a vzťahy medzi nimi. Je pripravený na ďalšie štúdium jazykovedných predmetov.

Získané zručnosti:

Absolvent predmetu dokáže vysvetliť kontinuitu predštruktúrneho, štruktúrneho a interdisciplinárneho chápania jazyka, objasniť povahu jazykového systému a znaku a identifikovať jazykovoštruktúrne a komunikačno-pragmatickú hodnotu jazykových jednotiek v systéme aj v texte, čo je dôležitým predpokladom na aktívne získavanie nových znalostí a informácií, na kritickú analýzu, prehodnocovanie a využívanie v teórii aj v praktických aplikáciách. Absolvent vie aplikovať poznatky o jazyku na vybraný jazykový materiál.

Získané kompetencie:

Absolvent predmetu dokáže analyzovať odborné a praktické parametre späté s problematikou, vie samostatne získavať nové poznatky a aktívne rozširovať vedomosti týkajúce sa danej oblasti, dokáže identifikovať a zhodnotiť vlastnosti a funkcie jazykových jednotiek vo vzťahu k celému komunikátu a k zámeru expedienta.

Stručná osnova predmetu:

- Objekt a predmet jazykovedy, jazykoveda v systéme vied.
- Predštruktúrne koncepcie jazyka.
- Školy jazykovedného štrukturalizmu.
- Jazyk ako systém. Jazyk a reč.
- Teória jazykového znaku (typy znakov, arbitrárnosť a motivovanosť, dimenzie jazykového znaku).
- Primárne a sekundárne funkcie jazyka.
- Vzťah jazyka a myslenia.
- Genetická, areálová a štruktúrna typológia jazykov. Miesto slovenčiny v typológii jazykov.
- Členenie jazykového systému, jazykové roviny, lingvistické disciplíny, vzťah výrazovej a významovej roviny v jazykovej komunikácii.
- Prehľad jazykových jednotiek a ich opis.

Odporúčaná literatúra:

ČERNÝ, J. 1996. *Dějiny lingvistiky*. Olomouc: Votobia. 514 s.

DOLNÍK, J. 1999. *Základy lingvistiky*. Bratislava: Stimul. 228 s.

KARLÍK, P. – NEKULA, M. – SGALL, P. 2002. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.

HORECKÝ, J. 1983. *Vývin a teória jazyka*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 110 s.

KRUPA, V. 1980. *Jednota a variabilita jazyka*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 166 s.

MISTRÍK, J. 1993. *Encyklopédia jazykovedy*. Bratislava: Obzor.

ONDRUŠ, Š. – SABOL, J. 1981. *Úvod do štúdia jazykov*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 320 s.

SAUSSURE, F. 1989. *Kurs obecné lingvistiky*. Praha: Odeon. 467 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 9,75 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 40,25 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Vyučujúci: doc. Dr. Mária Imrichová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 1. 9. 2026

Schválil: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:

1IPT/ORRET/22

Názov predmetu:

Fonetika a ortoepia (povinný predmet)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Druh výučby: prednáška, seminár

Metóda: kombinovaná

Týždenný rozsah výučby v hodinách: 1 prednáška / 1 seminár

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester štúdia:

1. semester

Stupeň vysokoškolského štúdia:

1. stupeň

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený priebežným hodnotením. V priebehu semestra študent absolvuje test z fonetickej transkripcie a vedomostný test. Na získanie hodnotenia A (výborne) musí študent získať najmenej 92%, na získanie hodnotenia B 84%, na hodnotenie C najmenej 76%, na hodnotenie D 65%, na hodnotenie E najmenej 51%. Študent, ktorý získa menej ako 51% bude hodnotený stupňom FX.

Výsledné hodnotenie je priemerom hodnotenia testu z fonetickej transkripcie a vedomostného testu.

Výsledky vzdelávania:

Získané vedomosti:

Absolvent má prierezové vedomosti z fonetiky a ortoepie so zameraním na aplikačné využitie na úrovni, zodpovedajúcej súčasnému stavu poznania, má široké vedomosti a porozumenie v oblasti, vrátane poznania praktických súvislostí a vzťahov k fonetike a ortoepii.

Získané zručnosti:

Absolvent predmetu dokáže riešiť praktické úlohy súvisiace s analýzou a interpretáciou realizácie akusticko-auditívnej komunikácie v prostredí spisovnej normy slovenčiny.

Získané kompetencie:

Absolvent predmetu vie samostatne získavať nové poznatky a aktívne rozširovať svoje vedomosti v oblasti fonetiky a ortoepie.

Stručná osnova predmetu:

- *Ortoepia a ortofónia. Základné znaky slovenskej ortoepie.*
- *Zvukový prejav v sústave jazykovej komunikácie. Vzťah fonetiky, fonológie a morfonológie.*
- *Fonetika ako veda o zvukovej štruktúre reči.*
- *Komunikácia ako reflexný dej. Hlas. Opis a funkcia rečových orgánov.*
- *Fóna ako najmenšia artikulačná, akustická a percepčná jednotka reči.*
- *Inventár vokálnych a konsonantických fón spisovnej slovenčiny.*
- *Slabika ako základná jednotka súvislej zvukovej reči.*
- *Časová, silová a tónová modulácia súvislej reči.*
- *Fonetika a fonológia. Fonologické protiklady.*
- *Fonologické neutralizácie.*
- *Alternácie v slovenskej fonológii.*
- *Hovorené slovo a jazyková kultúra. Zvuková kultúra, štýly výslovnosti.*

Odporúčaná literatúra:

BÓNOVÁ, I. 2019. Ortoepia zvukového prejavu na segmentálnej úrovni. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.

KRÁĽ, Á. – RÝZKOVÁ, A. 1990. Základy jazykovej kultúry. Bratislava: SPN.

KRÁĽ, Á. – SABOL, J. 1989. Fonetika a fonológia. Bratislava: SPN.

KRÁĽ, Á. 1996. Pravidlá slovenskej výslovnosti. 3. vyd. Bratislava: SPN.

PEKAROVIČOVÁ, J. kol. 2005: Slovenčina pre cudzincov. Praktická fonetická príručka + audio. Bratislava

SABOL, J. – SLANČOVÁ, D. – SOKOLOVÁ, M. 1990. Kultúra hovoreného slova. Košice: Rektorát UPJŠ.

SIČÁKOVÁ, Ľ. 2002: Fonetika a fonológia pre elementaristov. Prešov: Náuka.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 19,5 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 30,5 hodiny.

Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 153					
A	B	C	D	E	FX
13 %	21 %	8 %	16 %	8 %	33 %
Vyučujúci: Mgr. Marcela Micháľková, M.Phil., Ph.D. Mgr. Nina Kollárová, PhD.					
Dátum poslednej zmeny: 1. 9 2026					
Schválil: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1IPT/SJ1M/22	Názov predmetu: <i>Slovenský jazyk 1 - morfológia (povinný predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh výučby: prednáška, seminár Metóda: kombinovaná Týždenný rozsah výučby v hodinách: 1 prednáška / 1 seminár	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester štúdia: 2. semester	
Stupeň vysokoškolského štúdia: 1. stupeň	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet je ukončený príbežným hodnotením. V priebehu semestra študent/ka pripraví seminárnu prácu zameranú na funkčno-sémantickú analýzu zastúpenia slovných druhov a gramatických kategórií v preklade. Na získanie hodnotenia musí študent/ka úspešne absolvovať test, ktorý obsahuje aplikačné otázky z oblasti teórie slovných druhov a ich komunikačno-pragmatických funkcií. Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent/ka, ktorý/á získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX. Hodnotenie tvorí priemer testu a analýzy textu.</i>	
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: <i>Absolvent/ka predmetu dokáže vlastnými slovami vysvetliť podstatu jednotlivých morfológických javov, – analyzovať využitie slovných druhov a gramatických kategórií v preklade, opísať ich komunikačno-pragmatické funkcie, ktoré v textoch plnia, – tvoriť korektné gramatické tvary jednotiek, využiť znalosti z teórie morfológie pri analýze</i>	

jazykového materiálu a prekladov, vymedziť a definovať funkcie jednotlivých morfológických javov pri výstavbe textu.

Získané zručnosti:

Absolvent/ka vie aplikovať jednoduché konkrétne kreatívne a logické myslenie požadované pri hodnotení morfológických prostriedkov výstavby textu, vie využiť získané jazykové, komunikačné a prezentačné zručnosti v praxi, vie aktívnym spôsobom získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore.

Získané kompetencie:

Absolvent/ka predmetu je schopný/á autonómne a samostatne vyhodnotiť funkciu morfológických jazykových prostriedkov pri realizácii komunikačných zámerov v prekladových textoch. Dokáže hodnotiť jazykovú úroveň prekladov a v prípade výskytu morfológických chýb zvoliť stratégie a prostriedky na ich vylepšenie. Disponuje občianskymi a sociálnymi kompetenciami, uvedomuje si úlohu jazyka a jeho podiel na kultivácii spoločenskej komunikácie.

Stručná osnova predmetu:

- Problematika slovných druhov. Slovnodruhovú homonymia a slovnodruhovú transpozície. Slovné druhy a ich funkcie v prekladovom texte. Slovnodruhovú distribúcia ako indikátor štýlu a žánru.
- Morfológická charakteristika verba. Sémantická klasifikácia verb a ich textové a komunikačné funkcie.
- Vybrané problémy gramatických kategórií verba. Kongruenčné kategórie verba (osoba a číslo). Predikačné kategórie verba (čas a spôsob). Morfosyntaktické kategórie verba (rod). Lexikálno-gramatické kategórie verba (vid a valencia).
- Morfológická charakteristika substantív. Rod, číslo a pád substantív. Kategória rodu a jej reflexia v genderovej lingvistiky. Rozdiely v jazykoch z aspektu feministickú lingvistiky. Jazyk ako transportný prostriedok predsudkov.
- Deklinálny systém slovenčiny. Pragmatickomorfológický aspekt pri deklinácii substantív: variantnosť a dvojtvary z frekvenčného, sémantického, syntaktického a štýlistického hľadiska.
- Morfológická charakteristika adjektív. Sémantika a operabilnosť adjektív. Funkcie adjektív v prekladových textoch.
- Morfológická charakteristika pronomín. Deiktická, textová a komunikačná funkcia pronomín.
- Morfológická charakteristika a funkcie numerálií v prekladových textoch.
- Morfológická charakteristika a funkcie adverbii v textoch.
- Morfológická charakteristika prepozícií a konjunkcií. Textové funkcie prepozícií a konjunkcií. Morfológická charakteristika partikul a interjekcií. Funkcia partikul v textoch.

Odporúčaná literatúra:

DVONČ, L. 1984. Dynamika slovenskej morfológie. Bratislava: Veda, 1984.
HORECKÝ, J. – BUZÁSSYOVÁ, K. – BOSÁK, J. 1989. Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny. Bratislava: Veda, 1989.
IMRICHOVÁ, M. 2002. Logonymá v systéme slovenčiny. 1. vyd. - Prešov: Fakulta humanitných a prírodných vied PU. 142 s. ISBN 80-8068-111-2.

IMRICHOVÁ, M. – TUROČEKOVÁ, M. 2015. *Lingvistická analýza jazyka právnych textov*. Prešov: Prešovská univerzita, Filozofická fakulta.

IVANOVÁ, M. Ed. 2009. *Aspektuálnosť a modálnosť v slovenčine*. Prešovská univerzita. Dostupné na: <http://www.pulib.sk/elpub2/FF/Ivanova1/index.html>.

IVANOVÁ, M. 2017. *Vybrané aspekty valencie verb v slovenčine*. Prešov: Filozofická fakulta PU v Prešove.

KYSEĽOVÁ, M. – IVANOVÁ, M. 2013. *Sloveso vo svetle kognitívnej gramatiky*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove.

KESSELOVÁ, J. a kol. 2013. *Spojky a spájacie prostriedky v slovenčine*. Bratislava: Veda.

MIKO, F. 1962. *Rod, číslo a pád podstatných mien*. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1962.

Morfológia slovenského jazyka. 1966. Ved. red. J. Ružička. Bratislava: SAV.

Morfológické aspekty súčasnej slovenčiny. 2011. Ed. J. Dolník. Bratislava: Veda.

NÁBĚLKOVÁ, M. 1993. *Vzťahové adjektíva v slovenčine*. Bratislava: Veda.

ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E. – FURDÍK, J. 1984. *Súčasný slovenský spisovný jazyk. Morfológia*. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo.

SOKOLOVÁ, M. 1995. *Kapitolky zo slovenskej morfológie*. Prešov, Slovacontact.

SOKOLOVÁ, M. 2007. *Nový deklináčny systém slovenských substantív*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove.

ZÁVODNÝ, A. 2016. *Prednášky a praktiká z morfológie slovenského jazyka I, II*. Trnava: Typi Universitatis Tyrnaviensis.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 19,5 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 30,5 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov:

A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Vyučujúci: Mgr. Marcela Micháľková, M.Phil., Ph.D.

Dátum poslednej zmeny: 1. 9. 2026

Schválil: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta/pracovisko: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1IPT/SJ2S/22	Názov predmetu: Slovenský jazyk 2 – syntax (povinný predmet)
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:	

Druh výučby: <i>prednáška, seminár</i>
Metóda: <i>kombinovaná</i>
Týždenný rozsah výučby v hodinách: <i>1 prednáška / 1 seminár</i>
Počet kreditov: 2
Odporúčaný semester štúdia: <i>3. semester</i>
Stupeň vysokoškolského štúdia: 1.
Podmieňujúce predmety: <i>1IPT/SJ1M/22 Slovenský jazyk 1 - morfológia</i>
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet je ukončený skúškou. Študent priebežne vypracuje seminárnu prácu – syntaktickú analýzu ľubovoľného prekladu do slovenčiny v rozsahu 2 normostrán. V priebehu semestra študent absolvuje 2 priebežné písomné previerky, ktoré budú hodnotené v súlade so Študijným poriadkom PU v Prešove.</i> <i>Skúška má ústnu formu. Na získanie hodnotenia A (výborne) musí študent preukázať najmenej 90 % vedomostí, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Výsledné hodnotenie predmetu bude priemerom hodnotenia seminárnej práce, písomných previerok a ústnej skúšky.</i>
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: <i>Absolvent má vedomosti o slovenskej vete, vetných typoch, slovese ako ústrednom stavebnom prvku vety a slovoslede a vetoslede v slovenčine. Pozná syntaktický systém jazyka, syntaktické (konštrukčné) pravidlá a syntaktické prostriedky, členenie a charakteristiku syntaktických jednotiek v slovenskej vete, polovetné, expresívne a nekorektné syntaktické konštrukcie a ich funkcie.</i> Získané zručnosti: <i>Absolvent má zručnosť identifikovať základné syntaktické jednotky v písanom i hovorenom prejave a hodnotiť ich použitie v konkrétnom texte. Je schopný analyzovať syntaktické vzťahy vo vetných, polovetných a súvetných útvaroch, používať vhodné vetné typy, konektory a interpunkciu v konkrétnom type slovenského textu.</i> Získané kompetencie: <i>Absolvent predmetu má kompetenciu vysvetliť podstatu jednotlivých syntaktických javov, opísať funkcie a posúdiť vhodnosť jednotlivých syntaktických javov pri výstavbe prekladu do slovenčiny, charakterizovať a využívať konštrukčné pravidlá a syntaktické prostriedky a používať slovenskú interpunkciu, najmä čiarku. Získa kompetentnosť zvoliť vhodný vetný typ vrátane správneho slovosledu a vetosledu pri preklade do slovenčiny.</i>
Stručná osnova predmetu: – <i>Syntaktický systém jazyka. Sloveso ako ústredný stavebný prvok slovenskej vety.</i> – <i>Typy viet v slovenčine. Základné syntaktické jednotky a syntaktické vzťahy. Syntaktické (konštrukčné) pravidlá.</i> – <i>Gramatické jadro vety. Komunikačný potenciál jednoslovných viet.</i> – <i>Polovetné konštrukcie a kondenzácia výpovede.</i> – <i>Funkčno-štylistická charakteristika súvetí. Spájacie prostriedky.</i> – <i>Príznakové a expresívne syntaktické konštrukcie. Problematika elipsy.</i> – <i>Slovosled a vetosled v slovenčine. Špecifiká slovenského slovosledu. Problematika tematických postupností v texte.</i>

- *Syntax hovoreného prejavu. Písaný a hovorený prejav. Špecifika syntaxe hovoreného prejavu.*
- *Modálna stavba viet. Modálne typy viet v slovenčine. Modálnosť a komunikačné funkcie výpovede. Priame, primárne a sekundárne vyjadrovanie zámeru.*
- *Syntaktické štýly vo funkčných štýloch a v individuálnom personálnom štýle. Syntaktická charakteristika funkčných štýlov. Syntaktická charakteristika ako indikátor individuálneho personálneho štýlu.*
- *Slovenská interpunkcia. Funkcie čiarky v slovenčine.*
- *Nekorektné syntaktické konštrukcie. Vplyv cudzích jazykov na syntaktickú stavbu vety. Najčastejšie syntaktické úskalia pri prekladateľskej činnosti do slovenčiny.*

Odporúčaná literatúra:

IMRICHOVÁ, M. – TUROČEKOVÁ, M. 2015. *Lingvistická analýza jazyka právnych textov*. Prešov: Prešovská univerzita, Filozofická fakulta.

IVANOVÁ, M. 2016. *Syntax slovenského jazyka*. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity.

KESSELOVÁ, J., IMRICHOVÁ, M. a kol. 2013. *Spojky a spájacie prostriedky v slovenčine*. Bratislava: Veda.

KAČALA, J. 1998. *Syntaktický systém jazyka. Pezinok: Formát*.

MOŠKO, G. – NIŽNÍKOVÁ, J. – SABOL, J. 1993. *Súčasný slovenský jazyk. Cvičenia zo syntaxe*. 2. vyd. Košice: Rektorát Univerzity P. J. Šafárika.

NIŽNÍKOVÁ, J. 1994. *Praktická príručka slovenskej skladby*. Prešov: Slovacontact.

NIŽNÍKOVÁ, J. 2001. *Vetné modely v slovenčine*. Prešov: Filozofická fakulta PU.

ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E. 1986. *Súčasný slovenský spisovný jazyk. Syntax*. Bratislava: SPN.

Slovenský jazyk. Najnowsze dzieje języków słowiańskich. 1998. Red. J. Bosák. Opole: Uniwersytet Opolski.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 19,5 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 30,5 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 529

A	B	C	D	E	FX
1 %	3 %	8 %	15 %	23 %	49 %

Vyučujúci: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 1. 9. 2026

Schválil: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: <i>1IPT/PPPR1/22</i>	Názov predmetu: <i>Počítačom podporovaný preklad 1 (povinný predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh výučby: <i>seminár</i> Metóda: <i>kombinovaná</i> Týždenný rozsah výučby v hodinách: <i>1 seminár</i>	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester štúdia: <i>3. semester</i>	
Stupeň vysokoškolského štúdia: <i>1. stupeň</i>	
Podmieňujúce predmety: ---	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>V dvoch týždňoch semestra budú semináre organizované vo forme samostatnej domácej práce. Cieľom je preveriť schopnosť študentov samostatne aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti bez priamej asistencie vyučujúceho</i> <i>V 12. týždni semestra sa uskutoční záverečný praktický test, ktorý bude zameraný na komplexnú prácu s prekladom. Test preverí schopnosť študentov samostatne zvládnuť celý proces, a to od začiatku až po finálne odovzdanie.</i> <i>Cieľom testu je preveriť nielen zvládnutie jednotlivých technických úkonov, ale aj schopnosť študenta pracovať systematicky, samostatne a dôsledne, a to všetko v časovej tiesni jedného seminára.</i> <i>Finálne hodnotenie teda pozostáva z 2 častí:</i> <i>Domáce zadanie: 30%</i> <i>Test praktických zručností 70%</i> <i>Finálne hodnotenie:</i> <i>100-90%</i> <i>89-80%</i> <i>79-70%</i> <i>69-60%</i> <i>59-50%</i>	
Výsledky vzdelávania: Predmet poskytuje študentom systematický, ucelený a komplexný súbor vedomostí o počítačom podporovanom preklade (CAT) a strojovom preklade (MT). Študenti sa oboznámia so základnou terminológiou danej oblasti (napr. CAT, MT, prekladateľská pamäť, terminologická databáza, paralelný korpus) a budú schopní rozlíšiť jednotlivé prístupy CAT a MT. Po úspešnom absolvovaní predmetu bude študent schopný:	

Vedomosti

- definovať a správne používať základné pojmy z oblasti prekladateľských technológií,
- identifikovať rozdiely medzi CAT a MT.

Zručnosti

- samostatne a spoľahlivo pracovať s prekladateľským softvérom Phrase,
- zefektívňovať prekladateľský proces využitím viacjazyčných paralelných korpusov, jednojazyčných korpusov a terminologických databáz,
- vytvárať vlastné tematické terminologické databázy v súlade s odborným zameraním vlastnej prekladateľskej činnosti.

Kompetencie

- reflektovať a upravovať vlastnú odbornú (prekladateľskú) činnosť v širšom kontexte,
- aplikovať získané vedomosti a praktické zručnosti pri spracovaní prekladateľských zadaní,
- voliť primerané pracovné postupy s ohľadom na špecifiká zadania,
- realizovať prekladateľský proces s využitím moderných technológií,
- hodnotiť efektívnosť dostupných technologických nástrojov (prekladateľské pamäte, terminologické databázy) pri vypracovaní prekladu.

Stručná osnova predmetu:

Týždeň 1

Úvod do predmetu.

Týždeň 2

Teoretický úvod do CAT nástrojov. Základná terminológia počítačom podporovaného prekladu. Prehľad CAT nástrojov a ich využitie v praxi.

Týždeň 3

Praktický preklad I. Zoznámenie sa s CAT nástrojom Phrase. Vytvorenie prekladového projektu.

Týždeň 4

Praktický preklad II. Práca so segmentmi. Základné operácie v editore.

Týždeň 5

Praktický preklad III. Formátovanie zdrojového a cieľového textu. Kontrola kvality. Export preloženého dokumentu.

Týždeň 6

Sumarizácia a odovzdanie prekladov I. Kontrola a finalizácia prekladov. Odovzdanie projektov.

Týždeň 7

Praktický preklad IV. Prekladové pamäte. Terminologické databázy. Tvorba a export pamätí a databáz.

Týždeň 8

Praktický preklad IV – pokračovanie. Pokročilá práca s prekladovými pamäťami. Pokročilá práca s terminologickými databázami.

Týždeň 9

Praktický preklad V. Import externých prekladových pamätí. Import terminologických databáz. Práca s externými zdrojmi.

Týždeň 10

Praktický preklad VI. Export preložených textov. Export prekladových pamätí. Export terminologických databáz.

Týždeň 11

Sumarizácia a odovzdanie prekladov II. Komplexná kontrola projektov. Odovzdanie záverečných prekladov.

Týždeň 12

Test praktických zručností. Overenie práce v CAT nástroji. Samostatná práca v prostredí Phrase.

Odporúčaná literatúra:

ABSOLON, J., 2010. *Nebojte sa Tradosu! ASAP-translations.com, s.r.o.*, 53 s.

ALCINA, A., 2008. *Translation Technologies: Scope, Tools and Resources*. In: *International Journal on Translation Studies*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 2008, roč. XX, č. 1, s. 79-102

BOWKER, L., 2002. *Computer-Aided Translation Technology: Practical Introduction*. Ottawa : University of Ottawa Press, 2002. 185 s. ISBN 0-7766-3016-4.

CRACIUNESCU, O. – GERDING-SALAS, C. – STRINGER-O'KEEFFE, S., 2004. *Machine Translation and Computer-Assisted Translation: a New Way of Translating?* In *Translation Journal*, 2004, roč. VIII, č. 3.

ĎJOVČOŠ, M., 2012. *Kto, čo, ako a za akých podmienok prekladá: Prekladateľ v kontexte doby*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2012. 162 s. ISBN 978-80-557-0436-4.

HAŠŠÁKOVÁ, K., 2008. *CAT-Tools – Modern Technologies in Translating*. Pardubice: Filozofická fakulta, Univerzita Pardubice.

CHOVANEC, M., 2018. *Počítačom podporovaný preklad – CAT*. In: OPALKOVÁ, J., ed. *Odborný preklad a podporné inštrumentárium*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, s. 8-51.

KULBAK, G., 2021. *Efektivita CAT nástrojov v audiovizuálnom preklade*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 136 s.

KULBAK, G., 2018. *Technológie a nástroje využiteľné v preklade*. In: OPALKOVÁ, J., ed. *Odborný preklad a podporné inštrumentárium*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, s. 76-98.

KULBAK, G., 2017. *Programy a webové aplikácie užitočné (nielen) pre študentov prekladateľstva a tlmočníctva (angličtina – slovenčina – ruština)*. In: OLOŠTIAK, Martin, STRAKOVÁ, Zuzana a KAROL MEDŇANSKÝ, eds., 2017. 12. študentská vedecká a umelecká konferencia. Zborník príspevkov II. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, s. 135 – 139.

Dostupné

z:

<https://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Olostiak9/subor/Kulbak.pdf>

OPALKOVÁ, J. (ed.), 2018. *Odborný preklad a podporné inštrumentárium*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 244 s. ISBN 978-80-555-2167-1

SOMERS, H., 2003. *Computer and Translation: A translator's Guide*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 2003. 349 s.

QUAH, C. K., 2006. *Translation and Technology*. New York: Palgrave Macmillan, 221 s.

VINCZEOVÁ, B., 2019. *Nástroje CAT na Slovensku*. Banská Bystrica: Belianum, 116 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, na základnej úrovni aj český a anglický

Poznámky: Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 9,75 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 40,25 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 289

A	B	C	D	E	FX
35 %	36 %	10 %	6 %	1 %	11 %

Vyučujúci: <i>Mgr. Ľubomír Andrej, PhD.</i>
Dátum poslednej zmeny: <i>1. 9. 2026</i>
Schválil: <i>doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.</i>

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: <i>Prešovská univerzita v Prešove</i>	
Fakulta: <i>Filozofická fakulta</i>	
Kód predmetu: <i>1IPT/TAITE/22</i>	Názov predmetu: <i>Teória a interpretácia textu (povinný predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh výučby: <i>prednáška / seminár</i> Metóda: <i>kombinovaná</i> Týždenný rozsah výučby v hodinách: <i>1 prednáška/ 1 seminár</i>	
Počet kreditov: <i>2</i>	
Odporúčaný semester štúdia: <i>4. semester</i>	
Stupeň vysokoškolského štúdia: <i>1. stupeň</i>	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet je hodnotený priebežne. Jeho úspešné absolvovanie predpokladá dosiahnutie aspoň 50 % bodov z týchto aktivít:</i> <i>V priebehu semestra študent pripravuje samostatne a v skupine analyticky a interpretačne zamerané výstupy vo vzťahu k téme a problému seminárnej hodiny. Študent analyzuje a interpretuje vybrané texty, vytvorí (autorské) texty, ktoré budú modifikovať text (v jednotlivých jazykových štýloch), ba aj transformovať funkciu konkrétneho komunikátu.</i> <i>Študent spracuje, prezentuje na seminári a odovzdá seminárnu prácu ako výsledok aktívnej konfrontácie (literárnovedného) poznania (štylistiky, štýlu) o vybranom umeleckom i neumeleckom texte a čitateľskej skúsenosti.</i> <i>Študent prezentuje svoje poznanie o prečítaných primárnych (umeleckých a neumeleckých) a sekundárnych textoch na hodine a vo vedomostnom teste.</i> <i>Na získanie hodnotenia A musí získať najmenej 90 % bodov, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 % bodov, bude hodnotený stupňom FX.</i> <i>Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer aktívnej účasti na seminárnych hodinách a tvorby analyticky a interpretačne zameraných textových výstupov, hodnotenia seminárnej práce a vedomostného testu.</i>	

Výsledky vzdelávania:**Získané vedomosti:**

Absolvent získa ucelený a systematicky formovaný súbor vedomostí o texte, vie definovať typy textu, umelecké a neumelecké texty, literárne a neliterárne texty, pričom rozumie vzťahom medzi nimi.

Nadobudne poznanie o texte a jeho interpretácii, o teórii interpretácie: diskurze a prebytku významu (teórii P. Ricoeura), o interpretácii umeleckého textu.

Vie definovať jednotlivé funkčné štýly a porozumie ich špecifikám, ako aj rozdielom medzi nimi, pričom vie identifikovať a definovať žánre jednotlivých štýlov.

Vie tvorivo aplikovať a zovšeobecniť poznanie o jazykových štýloch, vie rozdeliť vybrané texty po ich analýze zo štylistického a literárnovedného hľadiska.

Získa ucelený súbor vedomostí o umeleckých a esejistických textoch, administratívnych a publicistických textoch, ako aj o vedeckých textoch.

Získané zručnosti:

Aktívne získané literárnovedné vedomosti a poznanie štylistiky, ktoré absolvent kriticky analyzuje, dokáže zúročiť v procese analýzy a interpretácie umeleckého a neumeleckého textu, dokáže tvorivo riešiť zadané úlohy a vytvoriť analyticko-interpretácie zamerané výstupy.

Získané kompetencie:

Absolvent predmetu je kompetentný určiť formálne a obsahové znaky literárnych a neliterárnych textov, ktorých poznanie je predpokladom interpretácie a efektívneho prekladu, uvedomuje si a vyhodnocuje ich uplatnenie v procese metakomunikácie.

Stručná osnova predmetu:

- Čo je to text, prototext a metatext. Téma textu, motív. Sujet a fabula.
- Typy textu. Umelecké a neumelecké texty, literárne a neliterárne texty, poézia a próza.
- Pojem pulzácie. Žánre ako formy videnia a chápania sveta.
- Text a interpretácia textu.
- Korene interpretácie. Hermeneutika. Teória interpretácie (P. Ricoeura): diskurz a prebytok významu.
- Interpretácia umeleckého textu I.
- Interpretácia umeleckého textu II.
- Štýl textu. Z dejín štylistiky.
- Komunikačná štylistika. Mikova výrazová sústava.
- Štýly textu – umelecký, náučný, administratívny, hovorový, publicistický, rečnícky, esejistický.
- Umelecké, esejistické texty, administratívne, publicistické a vedecké texty.

Odporúčaná literatúra:

BÍLIK, R. 2009. Interpretácia umeleckého textu. Trnava: Typi Universitatis Tyrnaviensis.

FERENČÍK, J. 1982. Kontexty prekladu. Bratislava: Slovenský spisovateľ.

FIŠER, Z. 2005. Překlad jako kreativní proces. Brno: Host.

GROMOVÁ, E. 2003. Teória a didaktika prekladu. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa.

HARPÁŇ, M. 2004. *Teória literatúry*. Bratislava: Tigr.

JANČOVIČ, I. a kol. 2016. *Podoby interpretácie*. Bratislava: Veda.

MANGUEL, A. 2007. *Dějiny čtení*. Brno: Host.

MIKO, F. 1969. *Estetika výrazu*. Bratislava: SPN.

MIKO, F. 1973. *Od epiky k lyrike*. Bratislava: Tatran.

MISTRÍK, J. 1993. *Encyklopédia jazykovedy*. Bratislava: Veda.

MISTRÍK, J. 1997. *Štylistika*. Bratislava: SPN.

MÜGLOVÁ, D. 2009. *Komunikácia, tlmočenie, preklad*. Nitra: Enigma.

RICOEUR, P. 1997. *Teória interpretácie. Diskurz a prebytok významu*. Bratislava: Archa.

STAIGER, E. 2008. *Poetika, interpretace, styl*. Praha: Triáda.

ŠTRAUS, F. 2007. *Poézia a verš*. Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov.

ZAJAC, P. 1993. *Pulzovanie literatúry*. Bratislava: Slovenský spisovateľ.

ZAMBOR, J. 2010. *Tvarovanie básne, tvarovanie zmyslu*. Bratislava: VEDA.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 19,5 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 30,5 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 135

A	B	C	D	E	FX
27 %	27 %	14 %	10 %	5 %	18 %

Vyučujúci: doc. PaedDr. Martina Petříková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 1. 9. 2026

Schválil: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:

1IPT/SJ4Š/22

Názov predmetu:

Slovenský jazyk 4 - štylistika (povinný predmet)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Druh výučby: prednáška, seminár

Metóda: kombinovaná

Týždenný rozsah výučby v hodinách: 2 prednášky / 1 seminár

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester štúdia: 5. semester
Stupeň vysokoškolského štúdia: 1. stupeň
Podmieňujúce predmety: Slovenský jazyk 3 - lexikológia (1IPT/SJ3L/22)
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet je ukončený skúškou.</i> <i>V priebehu semestra študent realizuje súbor prác zameraných na stylistickú interpretáciu textu, ako aj na praktické zvládnutie tvorby a vzájomnej transformácie textov z oblasti vedy a jej popularizácie, ako aj z aplikácie poznatkov tvorivého písania na umelecký text. Konkrétne ide o: rečnícky prejav; umelecký text a abstrakt záverečnej práce.</i> <i>Skúška sa bude vykonávať písomným vedomostným testom z predpísanej látky z prednášok a seminárov.</i> <i>Všetky práce študentov sú bodované.</i> <i>Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer čiastkových hodnotení a aktívnej účasti na prednáškach a seminároch v pomere k súčtu maximálnych a minimálnych hodnôt bodov určených za jednotlivé hodnotenia.</i> <i>Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX.</i>
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: <i>Absolvent predmetu dokáže vysvetliť základné stylistické pojmy v rámci funkčne aj interaktívne chápanej štylistiky (štýl, štýléma, text, intertextualita, štruktúrno-funkčná a interaktívna štylistika). Má vedomosti o procese vzniku štýlu, o systéme verbálneho správania, o axiologickej kompetencii, komunikačnej situácii, jazykových a sociálnych normách. Rozumie súvislostiam medzi miestom štýlu v systéme štýlov podľa rozličných koncepcií, funkciou štýlu, jeho vlastnosťami a jazykovými prostriedkami.</i> Získané zručnosti: <i>Absolvent získa zručnosť využiť znalosti základných stylistických pojmov a jednotlivých typov štýlém na interpretáciu a tvorbu stylisticky diferencovaných textov z jednotlivých komunikačných sfér. Má zručnosť identifikovať opakujúce sa konfigurácie štýlém a odlíšiť jednotlivé druhy štýlu (singulárny, výrazový, individuálny personálny, skupinový, konverzačný, vysoký, nízky). Poznatky dokáže využiť v aperpeccii textov, vie aplikovať získané vedomosti zo štylistiky v hodnotení textov a produkcii vlastných komunikátov.</i> Získané kompetencie: <i>Absolvent získa kompetenciu aplikovať získané vedomosti a zručnosti na proces prekladu z východiskového do cieľového jazyka. Dokáže na prekladový text aplikovať komplex jednotlivých štýlém a dokáže spoľahlivo charakterizovať štýlovú a stylistickú kvalitu textu.</i>
Stručná osnova predmetu: – Čo je štýl? Základné stylistické pojmy (štýl, text, štýléma). – Ako vzniká štýl? (systém verbálneho správania, jazyková, komunikačná, axiologická kompetencia, komunikačná situácia, normy vo verbálnej interakcii). – Druhy štýlu (singulárny, výrazový, individuálny personálny, skupinový, konverzačný, vysoký, nízky). – Štýlémy: fónické, morfológické, lexikálne, syntaktické, kompozičné.
Odporúčaná literatúra: FINDRA, J. 2013. Štylistika súčasnej slovenčiny. Martin: Osveta.

MISTRÍK, J. *Štylistika*, 1985, 1989, 1997, 2021. 1., 2., 3., 4. vyd. Bratislava: SPN, Veda.

MLACEK, J. *Sedemkrát o štýle a štylistike*, 2007. Ružomberok: Katolícka univerzita v Ružomberku. Filozofická fakulta.

ORGOŇOVÁ, O. a A. BOHUNICKÁ. 2018. *Interakčná štylistika*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave.

SLANČOVÁ, D. 1994, 1996. *Praktická štylistika (Štylistická príručka)*. 1., 2. vyd. Prešov: Filozofická fakulta UPJŠ a Slovacontact.

SLANČOVÁ, D. 2007. *Štýl v jazykovej interakcii a jeho druhy*. In: *Slovo o slove, Zborník Katedry komunikačnej a literárnej výchovy Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove*.

SLANČOVÁ, D. 2011. *Štyléma – mistríkovské (a iné) inšpirácie*. In: *Slovenská reč*. Roč. 76, č. 5 – 6, s. 300 – 310.

SLANČOVÁ, D. 2003. *Východiská interaktívnej štylistiky (Od eklektizmu k integrácii)*. In: *Slovenská reč*. Roč. 68, s. 207 – 223.

SLANČOVÁ, D. 2019. *Socioštylistika ako súčasť interaktívnej štylistiky – návraty a perspektívy*. In: *Jazykovedný časopis*, 2019. Roč. 70, č. 3, s. 607 – 626.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 29,25 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 20,75 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 310

A	B	C	D	E	FX
4 %	10 %	16 %	19 %	16 %	35 %

Vyučujúci: Mgr. Nina Kollárová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 1. 9. 2026

Schválil: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: 1IPT/SBP2/22

Názov predmetu:

Seminár k bakalárskej práci 2 (povinný predmet)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: 1 seminár

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester štúdia: 6. semester

Stupeň vysokoškolského štúdia: 1.

Podmieňujúce predmety:**Podmienky na absolvovanie predmetu:**

Predmet Seminár k bakalárskej práci 2 je zameraný na systematickú prípravu, tvorbu a priebežné konzultovanie bakalárskej práce. Cieľom predmetu je viesť študentov k samostatnému vedeckému mysleniu, k precíznej formulácii výskumného problému, cieľov a výskumných otázok, ako aj k správnej práci s odbornou literatúrou a metodológiou výskumu.

Seminár prebieha formou individuálnych a skupinových konzultácií, diskusií a priebežnej prezentácie rozpracovaných častí práce. Súčasťou je aj príprava na obhajobu bakalárskej práce.

Predmet je hodnotený klasifikáciou absolvoval / neabsolvoval na základe splnenia stanovených požiadaviek a odovzdania všetkých povinných výstupov.

Výsledky vzdelávania:

Po úspešnom absolvovaní predmetu bude študent schopný:

Vedomosti

- rozumieť princípom tvorby odborného textu a štruktúre bakalárskej práce,
- poznať základné náležitosti vedeckého výskumu a metodológie,
- orientovať sa v práci s odbornou literatúrou a citačnými normami,
- chápať prepojenie medzi teoretickými východiskami a praktickou časťou práce.

Zručnosti

- formulovať cieľ práce, výskumné otázky a hypotézy,
- vytvoriť logickú a prehľadnú štruktúru bakalárskej práce
- vyhľadávať, analyzovať a kriticky spracovávať odborné zdroje,
- navrhnúť primeranú metodológiu výskumu,
- interpretovať výsledky a formulovať závery.

Kompetencie

- samostatne a systematicky pracovať na dlhodobom odbornom projekte,
- aplikovať akademické a etické zásady pri tvorbe textu,
- argumentačne obhajovať vlastné závery,
- reflektovať a kriticky hodnotiť vlastnú prácu..

Stručná osnova predmetu:

Týždeň 1

Úvod: informácie o predmete, požiadavky na absolvovanie.

Týždeň 2

Smernica o záverečných prácach a práca so šablónou.

Zadanie: úvodné listy.

Týždeň 3

Téma a cieľ práce (diskusia).

Zadanie: štruktúra práce.

Týždeň 4

Štruktúra práce a úvod.

Zadanie: návrh úvodnej kapitoly.

Týždeň 5

Teoretická časť.

Zadanie: vzorová kapitola z teoretickej časti.

Týždeň 6

Citácie a bibliografia.

Zadanie: vzorová bibliografia.

Týždeň 7

Výskum a metodológia.

Zadanie: vzorová kapitola z metodologickej časti.

Týždeň 8

Obhajoba práce – príprava.

Zadanie: prezentácia.

Týždeň 9

Simulovaná obhajoba práce.

Týždeň 10

Simulovaná obhajoba práce.

Odporúčaná literatúra:

KAČMÁROVÁ, A. 2019. *Pár kapitol o písaní a hodnotení záverečnej práce. Prešovská univerzita v Prešove.*

Ostatná odporúčaná literatúra súvisí s ad hoc riešenou problematikou a legislatívnymi a normatívnymi ustanoveniami aktuálnymi v danom čase a v danom akademickom prostredí, a to v súlade so štátoprávnou jurisdikciou SR.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský

Poznámky: Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 9,75 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 40,25 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Vyučujúci: Mgr. Ľubomír Andrej, PhD., doc. Dr. M. Imrichová, PhD., príslušní školitelia

Dátum poslednej zmeny: 1. 9. 2026

Schválil: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: 1IPT/BPOBH/22

Názov predmetu:

Bakalárska práca a obhajoba (povinný predmet)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: ---

Počet kreditov: 10

Odporúčaný semester štúdia: 6. semester
Stupeň vysokoškolského štúdia: 1.
Podmieňujúce predmety:
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Študent/ka musí absolvovať všetky povinné predmety a povinne voliteľné v rozsahu, ktorý je nevyhnutnou podmienkou práva zúčastniť sa štátnych záverečných skúšok a obhajoby bakalárskej práce podľa aktuálneho predpisu Študijného poriadku PU tak, aby v konečnom dôsledku získal najmenej 180 kreditov za celé štúdium.</i>
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: <i>Absolvent/ka sa orientuje vo vybranej problematike (téma bakalárskej práce) v rozsahu určenom pre tento typ kvalifikačných prác.</i> <i>Absolvent/ka pozná koncept záverečnej práce.</i> <i>Absolvent/ka vie identifikovať jednoduchý výskumný problém, jeho cieľ, vie si preň zvoliť výskumnú metódu a vyhodnotiť jeho výsledky.</i> Získané zručnosti: <i>Absolvent/ka predmetu si vyberá spôsob zberu dát.</i> <i>Absolvent/ka zozbiera stanovené množstvo dát.</i> <i>Absolvent/ka analyzuje zozbierané dáta.</i> <i>Absolvent/ka syntetizuje výsledky analýzy.</i> Získané kompetencie: <i>Absolvent/ka využíva celý rad stratégií pri riešení zvoleného výskumného problému, na základe vedomostí o špecifikách zvoleného výskumného problému dokáže využiť technickú kompetentnosť, výskumnú kompetentnosť zberu dát, ich analýzy a spracovania jej výsledkov.</i> <i>Hodnotenie bude udelené na základe splnenia požiadaviek podľa klasifikačnej stupnice A, B, C, D, E, FX – Študijného poriadku PU v Prešove. Výsledné hodnotenie odráža jednak hodnotenie školiteľa, jednak oponenta práce, ale aj členov komisie pre štátne skúšky bakalárskeho študijného odboru v zmysle zákona č. 131/2001 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov paragrafu 63 ods. 4. na základe ústne prezentovanej obhajoby, ktorá môže byť podporená inovačnými technológiami podľa charakteru predkladanej práce.</i>
Stručná osnova predmetu: <i>Je v korelácii s podmienkami, ktoré je nevyhnutné splniť, aby mohol študent/ka prácu predstaviť a obhájiť pred komisiou pre štátne skúšky bakalárskeho študijného odboru daného zamerania.</i>
Odporúčaná literatúra: <i>KAČMÁROVÁ, A. 2019. Pár kapitol o písaní a hodnotení záverečnej práce. Prešovská univerzita v Prešove.</i> <i>Ostatná odporúčaná literatúra súvisí s ad hoc riešenou problematikou a legislatívnymi a normatívnymi ustanoveniami aktuálnymi v danom čase a v danom akademickom prostredí, a to v súlade so štátoprávnou jurisdikciou SR.</i>
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský

Poznámky:

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 250 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 0 hodín a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 250 hodín.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 18

A	B	C	D	E	FX
22 %	22 %	11 %	0 %	11 %	33 %

Vyučujúci: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD., školiteľka bakalárskych prác

Dátum poslednej zmeny: 1. 9. 2026

Schválil: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: 1IPT/ŠZSBC/22

Názov predmetu: Štátna skúška: preklad
a tlmočenie, slovenský jazyk
štátna skúška; (povinný predmet)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: ---

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester štúdia: 6. semester

Stupeň vysokoškolského štúdia: 1.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Študent/ka musí absolvovať všetky povinné predmety a povinne voliteľné v rozsahu, ktorý je nevyhnutnou podmienkou práva zúčastniť sa štátnych záverečných skúšok a obhajoby bakalárskej práce podľa aktuálneho predpisu Študijného poriadku PU tak, aby v konečnom dôsledku získal najmenej 180 kreditov za celé štúdium.

Na získanie výslednej známky A (výborne) musí študent/ka získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80%, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 % z hodnotovej škály vymedzenej akademickým pracoviskom a komisiou pre obhajoby a štátne bakalárske skúšky. Študent/ka, ktorý/á získa menej ako 50 %, bude hodnotený/á stupňom FX, a to rovnako aj v prípade zásadného porušenia ustanovení, ktoré pre daný prípad platia (napr. zistenie nečestných praktík). Výsledné hodnotenie odráža sumarizované hodnotenie predsedu a členov komisie menovaných pre štátne skúšky bakalárskeho študijného programu.

Výsledky vzdelávania:

Absolvent/ka splní jednu z predispozícií celkového úspešného završenia bakalárskeho štúdia v odbore prekladateľstvo – tlmočníctva, pričom preukáže rozsah a hĺbku nadobudnutých vedomostí a celkových jazykových, kulturologických a translatologických kompetencií a kompetencií zo slovenského jazyka, s ktorými odchádza do praxe, resp. môže pokračovať v ďalšom nadväzujúcom štúdiu.

Získané vedomosti:

Absolvent/ka vymedzuje a identifikuje predmet skúmania translatológie ako samostatnej oblasti poznania.

Absolvent/ka pozná základné koncepty translatológie a základné prekladateľské postupy a stratégie.

Absolvent/ka identifikuje špecifiká prekladu odborného a literárneho textu.

Absolvent/ka pozná nevyhnutné vedomosti potrebné pre zvládnutie translačného procesu.

Absolvent/ka pozná základné zručnosti a kompetencie prekladateľa.

Absolvent/ka pozná etické zásady prekladateľskej práce.

Absolvent/ka vymedzuje zásadné rozdiely medzi prekladom a tlmočením.

Absolvent/ka pozná základné problémové okruhy: translatologické školy a ich teoretické postuláty).

Získané zručnosti:

Absolvent/ka identifikuje vzťah translatológie a iných oblastí poznania.

Absolvent/ka integruje poznatky o špecifikách prekladu literárnych a odborných textov do vlastnej prekladateľskej činnosti.

Absolvent/ka dokáže vyhodnotiť rôzne chápanie základných konceptov translatológie.

Absolvent/ka identifikuje aj prípadné etické problémy spojené s prekladom určitého typu textu.

Absolvent/ka identifikuje základné druhy tlmočenia podľa jednotlivých premenných vo vzťahu k času, priestoru, spôsobu a jazyku.

Absolvent/ka integruje informácie získané o rôznych teoretických východiskách do komplexného pohľadu na jednu zo študovaných zložiek budúcej profesie.

Absolvent/ka uplatňuje získané vedomosti v praktickom priestore, a to tak pri následnom nácviku techník a stratégií tlmočenia, ako aj postupov pri jazykovej translácii.

Získané kompetencie:

Absolvent/ka predmetu rozhoduje sa pre konkrétnu stratégiu prekladu s použitím vedomostí o základných prekladateľských postupoch a stratégiách.

Absolvent/ka vyhodnocuje mieru rizika vzniku možných etických problémov pri preklade určitého typu textu, resp. v špecifickej situácii, v ktorej sa ako prekladateľ môže ocitnúť.

Absolvent/ka je schopný kritickej reflexie pri vyhodnocovaní prístupov k základným konceptom translatológie.

Absolvent/ka je schopný sebareflexie ohľadne vlastných kompetentností.

Absolvent/ka sa orientuje v reálnom tlmočníckom prostredí, osobitne ovláda technické aspekty práce v tlmočníckom laboratóriu.

Absolvent/ka identifikuje základné druhy tlmočenia podľa jednotlivých premenných vo vzťahu k času, priestoru, spôsobu a jazyku.

Absolvent/ka integruje informácie získané o rôznych teoretických východiskách do komplexného pohľadu na jednu zo študovaných zložiek budúcej profesie.

Absolvent/ka uplatňuje získané vedomosti v praktickom priestore, a to tak pri následnom nácviku techník a stratégií tlmočenia, ako aj postupov pri jazykovej translácii.

Absolvent/ka volí profesionálne odôvodnené tlmočnicke postupy v následnom štúdiu pri nácviku konzekutívneho a simultánneho tlmočenia.

Absolvent/ka vyhodnocuje možnosti voľby naučených, resp. inak ozrejmenejších riešení v ad hoc simulovaných komunikačných situáciách, ktoré sú pred neho/ňu kladené ako výzvy v priestore praktických tlmočnických disciplín s výstupom do reálnej praxe.

Stručná osnova predmetu:

Štátne záverečné skúšky sa konajú v zmysle zákona č. 131/2001 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov paragrafu 63 ods. 4. na základe ústne prezentovanej prípravy.

Štátna skúška sa skladá z dvoch predmetov:

Teória a dejiny prekladu

Teória a dejiny tlmočenia

Slovenský jazyk 1, 2, 3

Odporúčaná literatúra:

Knižné publikácie:

BASSNETT, S. 2002. *Translation Studies*, Shanghai Foreign Language. Education Press.

BEDNÁROVÁ, K. 2015. RUKOVÄŤ DEJÍN PREKLADU NA SLOVENSKU II. Situácia slovenského umeleckého prekladu v 20. storočí. Dostupné z:

https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/krom/Dejiny_prekladu_2.pdf

BEDNÁROVÁ, K. 2015. RUKOVÄŤ DEJÍN PREKLADU NA SLOVENSKU I. 18. a 19. storočie.

Dostupné z:

https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/krom/Dejiny_prekladu_1.pdf

BILÁ, M. – KAČMAROVÁ, A. – VAŇKOVÁ, I. 2021. *Exploring a translator's edge competences in academic texts*.

GENTZLER, E. 2001. *Contemporary Translation Theories*, Shanghai Foreign Language. Education Press.

GROMOVÁ, E. 2003. *Teória a didaktika prekladu*. Nitra.

KOŽELOVÁ, A. 2017. *Preklad kultúrnych referencií z antiky a kultúrna kompetencia prekladateľa*. 1. vyd. - Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove.

MUNDAY, J. 2016. *Introducing Translation Studies: Theories and Applications*. Routledge.

Dostupné z: http://routledgetextbooks.com/textbooks/_author/munday-9780415584890/

NEWMARK, P. 1998. *A Textbook of Translation*. Prentice Hall.

NIDA, E. A. – TABER, C. R. 2004. *The Theory and Practice of Translation*. Shanghai Foreign Language Education Press.

NIDA, E. A. 2004. *Toward a Science of Translating*. Shanghai Foreign Language Education Press.

FIRDAUS, S. 2012. *Evolution of Translation Theories & Practice*. Dostupné z: <https://www.semanticscholar.org/paper/Evolution-of-Translation-Theories-%26-Practice-Firdaus/e0381189bc7e2bbfb01de26fe001ed1bca052c01>

HUŤKOVÁ, A. 2003. *Vybrané kapitoly z dejín prekladu literárno-umeleckých textov*. Banská Bystrica: UMB.

K otázkam teórie a dejín prekladu na Slovensku I. 1993. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV. Red. Pavol Winczer a kol.

K otázkam teórie a dejín prekladu na Slovensku II. 1994. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV. Red. Katarína Kenížová-Bednárová.

K otázkam teórie a dejín prekladu na Slovensku III. 1995. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV. Zostavila Katarína Kenížová-Bednárová.

Štúdie:

Studia Academica Slovaca 42. Prednášky XLIX letnej školy slovenského jazyka a kultúry. Bratislava: UK, 2013. Dostupné z: http://e-slovak.sk/zborniky/SAS_42_2013.pdf.

ALEKSEJEVA, I. S. 2001. Professionálny trening perevodčika. St. Peterburg.

KENÍŽ, A. 1980. Úvod do komunikačnej teórie tlmočenia. Bratislava: FF UK.

ČEŇKOVÁ, I., 1988. Teoretické aspekty simultánného tlmočenia. Praha: KU.

ČEŇKOVÁ, I. a kol. 2001. Teorie a didaktika tlmočení I. Praha: UK.

ČUŽAKIN, A. 2002. Mir perevoda – 7. Obščaja teorija perevoda i perevodčeskoj skoropisi. Moskva.

FORMÁNKOVÁ, M. 1987. Charakteristika tlumočnických postupů. In: Čs. rusistika, č. 1, s. 6 – 11.

KRUŠINA, A. Tlumočnický zápis při konsektivním tlmočení. In: Ad Notam, č. 4, 8, 9, 12/19.

MIŇJAR-BELORUČEV, R. K. 2002. Posledovatel'nyj perevod. Moskva.

OPALKOVÁ, J. 2014. Teória a prax tlmočenia [elektronický zdroj. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove. Dostupné z: pulib.sk/eldoc/opalkova

Aktuálne mediálne texty, audio a videonahrávky vzorových rečníckych prejavov.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský

Poznámky:

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 0 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 50 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 196

A	B	C	D	E	FX
22 %	17 %	11 %	13 %	8 %	29 %

Vyučujúci: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD., komisia schválená Vedeckou radou FF PU

Dátum poslednej zmeny: 1. 9. 2026

Schválil: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.

POVINNE VOLITEĽNÉ PREDMETY**INFORMAČNÝ LIST PREDMETU**

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:

1IPT/ZTSP/22

Názov predmetu:

Základy teórie štátu a práva (povinne voliteľný predmet)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Druh výučby: prednáška

Metóda: kombinovaná

Týždenný rozsah výučby v hodinách: 1 prednáška

Počet kreditov: 2
Odporúčaný semester štúdia: 2. – 6. semester
Stupeň vysokoškolského štúdia: 1. stupeň
Podmieňujúce predmety:
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet je ukončený priebežným hodnotením – hodnoteným zápočtom.</i> <i>Celkové hodnotenie: A – 100-90 %, B – 89-80 %, C – 79-70 %, D – 69-60 %, E – 59-50 %, FX – 49% a menej.</i> <i>Podmienkou udelenia hodnoteného zápočtu je získať výsledný súčet bodov z čiastkového hodnotenia minimálne na 50 %. Výsledná známka bude zložená z aktivít čiastkového hodnotenia, ktoré budú predstavovať zadania, aktivitu na prednáškach, účasť na prednáškach a prístup k predmetu.</i>
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: <i>Absolvent predmetu pozná a identifikuje základné teoretické poznatky z oblasti teórie štátu a práva, pozná základné teoretické pojmy v oblasti teórie štátu a práva, rozumie normám a zákonom týkajúcich sa teórie štátu a práva, aplikuje svoje teoretické poznatky do praxe, analyzuje normy a zákony v oblasti svojho pôsobenia, generalizuje teoretické poznatky z teórie štátu a práva potrebné pre výkon svojho budúceho povolania.</i> Získané zručnosti: <i>Absolvent predmetu dokáže tvoriť dokumenty v súlade s teoretickými poznatkami z teórie štátu a práva, identifikovať normy a zákony, dôležité pre oblasť svojho pôsobenia, integrovať normy a zákony, dôležité pre oblasť svojho pôsobenia, realizovať teoretické znalosti v oblasti teórie štátu a práva v súlade s potrebami podnikania, identifikovať základné normy a zákony potrebné pre výkon svojho budúceho povolania.</i> Získané kompetencie: <i>Absolvent predmetu je schopný adekvátne využiť normy a zákony potrebné pre oblasť podnikania, voliť legislatívu v súlade s oblasťou svojho podnikania, realizovať výkon svojej činnosti podľa noriem a zákonov pre svoju oblasť podnikania, vyhodnocovať teoretické znalosti z oblasti teórie štátu a práva potrebné pre výkon svojho budúceho povolania.</i>
Stručná osnova predmetu: – Všeobecný prehľad legislatívnych dokumentov SR podľa jednotlivých oblastí. – Ústava SR, spoločenské a politické organizácie. – Základné pojmy teórie práva. Klasifikácia systému práva. – Verejné a súkromné právo. – Právo európskych spoločenstiev. Pramene práva, právne vzťahy. – Právna norma (štruktúra, druhy, platnosť a účinnosť právnych noriem). – Ústavné právo. Správne právo. Občianske právo.

- *Obchodné právo. Pracovné právo. Trestné právo.*
- *Medzinárodné a európske právo.*
- *Realizácia, aplikácia, výklad a interpretácia práva*
- *Občianske právo. Zákon o rodine.*
- *Trestný zákon. Obchodný zákon.*
- *Všeobecná deklarácia ľudských práv a ďalšie legislatívne dokumenty spoločné pre krajiny EÚ.*

Odporúčaná literatúra:

BRÖSTL, A., DOBROVIČOVÁ, G., KANÁRIK, I. 2013. *Teória práva. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o.*

HARVÁNEK, J. a kol. 2013. *Právní teórie, Plzeň, Aleš Čeněk, s.r.o.*

JANKU, M. a kol. 2012. *Základy práva pre poslucháčov právnických fakúlt. Bratislava: C.H.Beck.*

NESVADA, A., ZACHOVÁ, A. 2013. *Teória štátu a práva. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o..*

OTTOVÁ, E. 2006. *Teória práva. Šamorín: Heuréka, 189 s. ISBN 80-89122-37-X.*

SHELLE, K. 2014, *Vybrané problémy právních dějin 3- Schelle Karel. Ostrava: KEY Publishing.*

VOJČÍK a kol. 2008. *Občiansky zákonník. Stručný komentár. Bratislava: IURA EDITION.*

Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov

Aktuálne právne predpisy. Trestný zákon (účinný od 1. 11. 2011).

Aktuálne právne predpisy. Občiansky súdny poriadok. (účinný od 1. 1. 2012).

Aktuálne legislatívne dokumenty SR a EÚ.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

anglický a slovenský

Poznámky:

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 9,75 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 40,25 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 323

A	B	C	D	E	FX
37%	30%	17%	2%	0%	14%

Vyučujúci: *Mgr. et Mgr. Lenka Poľáková, PhD.*

Dátum poslednej zmeny: *1. 9. 2026*

Schválil: *doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.*

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: *Prešovská univerzita v Prešove*

Fakulta: *Filozofická fakulta*

Kód predmetu: <i>1IPT/ORCV/22</i>	Názov predmetu: <i>Cvičenia z ortoepie (povinne voliteľný predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh výučby: <i>seminár</i> Metóda: <i>kombinovaná</i> Týždenný rozsah výučby v hodinách: <i>1 seminár</i>	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester štúdia: <i>2. – 6. semester</i>	
Stupeň vysokoškolského štúdia: <i>1. stupeň</i>	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet je ukončený priebežným hodnotením. V priebehu semestra študent absolvuje vedomostný test a odovzdá seminárnu prácu. Test v polovici semestra, seminárnu prácu na konci semestra. Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX. Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer aktívnej práce na seminároch, hodnotenia vedomostného testu a seminárnej práce.</i>	
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: <i>Absolvent predmetu dokáže vlastnými slovami interpretovať základné pojmy z ortoepie, ovláda pravidlá spisovnej slovenskej výslovnosti, vie ich identifikovať, opísať a vysvetliť.</i> Získané zručnosti: <i>Absolvent predmetu dokáže pracovať so slovníkovou časťou ortoepických príručiek, vyhľadávať potrebné informácie v jazykových korpusoch a správne interpretovať ortoepické pravidlá.</i> Získané kompetencie: <i>Absolvent predmetu si uvedomuje dôležitosť bezchybného hovoreného prejavu, dokáže teoretické ortoepické pravidlá a jazykovú normu uplatňovať pri tvorbe vlastných ústnych prejavov.</i>	
Stručná osnova predmetu: – <i>Jazyková norma, kodifikácia, úzus.</i> – <i>Definícia ortoepie a ortofónie.</i> – <i>Z dejín slovenskej ortoepie. Štýly výslovnosti.</i> – <i>Spisovná výslovnosť a jazyková kultúra.</i> – <i>Krátke a dlhé vokály. Diftongy. Slabičné r, l, r', í. Rytmické krátenie.</i> – <i>Šumové (znelé a neznelé) konsonanty. Sonórne (zvučné) konsonanty.</i> – <i>Znelostná asimilácia v slovenčine. Výslovnosť predložiek v spojení s osobnými a privlastňovacími zámenami.</i> – <i>Kombinácie hlások. Výslovnosť konsonantov d, t, n, l/d', t', ň, l' pred e, i, í, ia, ie, iu.</i>	

Odporúčaná literatúra:

DVONČOVÁ, J. – JENČA, G. – KRÁĽ, Á. 1969. *Atlas slovenských hlások*. Bratislava: Vydavateľstvo SAV.

KRÁĽ, Á. – RÝZKOVÁ, A. 1990. *Základy jazykovej kultúry*. Bratislava: SPN.

KRÁĽ, Á. 1996. *Pravidlá slovenskej výslovnosti*. 3. vyd. Bratislava: SPN.

KRÁĽ, Á. – SABOL, J. 1989. *Fonetika a fonológia*. 1. vyd. Bratislava: SPN.

SABOL, J. – BÓNOVÁ, I. – SOKOLOVÁ, M. 2006. *Kultúra hovoreného prejavu*. Prešov: FF PU.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 9,75 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 40,25 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 19

A	B	C	D	E	FX
21 %	16 %	26 %	16 %	5 %	16 %

Vyučujúci: doc. PaedDr. Martina Petříková, PhD., Mgr. Nina Kollárová, PhD.

Dátum poslednej zmeny:

1. 9. 2026

Schválil: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:

1IPT/PMRF/22

Názov predmetu:

Praktická morfológia pre prekladateľov
(povinne voliteľný predmet)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Druh výučby: seminár

Metóda: kombinovaná

Týždenný rozsah výučby v hodinách: 1 seminár

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester štúdia:

2. – 6. semester

Stupeň vysokoškolského štúdia:

1. stupeň

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený priebežným hodnotením. Podmienkou absolvovania predmetu je úspešné absolvovanie vedomostného testu a aktívna účasť na seminároch, kde sa osvojené poznatky trénujú na analýze textov. Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX.

Výsledky vzdelávania:

Získané vedomosti: *Absolvent rozumie pojmu slovný druh, gramatická kategória, slovnodruhovú klasifikáciu a slovnodruhovú prechody. Získal vedomosti o podstate, špecifikách a vnútornej diferenciacii a funkčno-sémantických typoch jednotlivých slovných druhov.*

Získané zručnosti: *Absolvent vie uplatniť poznatky o klasifikácii a vlastnostiach jednotlivých slovných druhov v praktických cvičeniach a v rámci analýzy textu. Dokáže identifikovať gramatický tvar v texte a jeho gramatické významy.*

Získané kompetencie: *Absolvent predmetu získal kompetentnosť vysvetliť povahu slovných druhov, ich špecifik a vzájomných vzťahov, konkretizovať komunikačnú funkciu slovných druhov v texte, používať morfológickú normu spisovnej slovenčiny v preklade textu i v produkcii vlastného textu.*

Stručná osnova predmetu:

- *Jazyková typológia. Morfológický typ slovenčiny.*
- *Slovný druh. Slovnodruhovú klasifikáciu v slovenčine a porovnanie s prístupmi v iných jazykoch. Využitie rozličných slovných druhov na pomenovanie tej istej situácie/skutočnosti v odlišných jazykoch. Štylistické využitie slovných druhov. Textové a komunikatívne funkcie jednotlivých slovných druhov. Slovnodruhovú charakteristiku textu ako indikátor štýlu a žánru.*
- *Nositele gramatického významu. Tvary verus lexémy. Syntetické a analytické tvary.*
- *Autosémantické slovné druhy.*
- *Verbá. Slovesné kategórie a ich komunikačno-pragmatické funkcie v texte. Slovesný rod. Textové a komunikačné funkcie pasíva v slovenčine.*
- *Substantíva. Menné kategórie a ich komunikačno-pragmatické funkcie v texte. Systém pádov v slovenčine. Syntakticko-sémantické funkcie pádov.*
- *Deklinácia substantív. Deklinačná oscilácia, morfológické varianty zo sémantického, štylistického, funkčného hľadiska a ich distribúcia v Slovenskom národnom korpuse. Morfológické indikátory prevzatosti, deklinácia prevzatých slov.*
- *Adjektíva, adverbá. Syntax, sémantika a diskurz.*
- *Pronominá ako prostriedky personálnej a sociálnej deixy.*
- *Synsémantické slovné druhy.*
- *Prepozície. Systémovo-štruktúrne, lexikografický a komunikačný prístup ku skúmaniu prepozícií. Vzťah prepozícií a pádovej sémantiky.*
- *Konjunkcie. Klasifikácia podľa funkcie a formy. Zdvojené, zložené spojky. Hypotaktické a parataktické spojky. Ortografia, spojky a písanie čiarok.*
- *Partikuly a ich komunikačno-pragmatické funkcie v texte. Sonda v paralelných korpusoch.*
- *Interjekcie. Konceptualistický pohľad verus interjekcie ako ritualizovaný akt a ich*

sociokomunikatívne roly v jazykoch. Interjekcie z aspektu fylogénzy a ontogénzy reči.

Odporúčaná literatúra:

ČERMÁK, F. 2008. Partikule, jejich syntagmatika a kumulace v mluvené češtině. In: *Čeština v mluveném korpusu. Studie z korpusové lingvistiky*. Eds: M. Kopřivová a M. Waclawičová. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, s. 63 – 74.

DVONČ, L. 1984. *Dynamika slovenskej morfológie*. Bratislava, Veda. 120 s.

HORÁK, E. 1989. Východiská pre konfrontáciu predložkového systému slovenčiny s inými jazykmi. In: *Studia Academica Slovaca*. 18. Bratislava: Alfa, s. 167 – 184.

IMRICHOVÁ, M. 2002. Logonymá v systéme slovenčiny. 1. vyd. - Prešov: Fakulta humanitných a prírodných vied PU. 142 s. ISBN 80-8068-111-2.

KESSELOVÁ, J. 1999. O funkcii zámen v dialogickej komunikácii. In: *Slovenská reč*, 64, 1999, s. 193 – 201.

KESSELOVÁ, J. 2000. Častice v jazykovom systéme a v komunikácii dieťaťa. In: *Slovenská reč*, 65, 2000, č. 5 – 6, s. 257 – 269.

KESSELOVÁ, J. 2010. Operátory na rozvíjanie a rozširovanie výpovede. In: *Morfologické aspekty súčasnej slovenčiny*. Bratislava: Veda, s. 326 – 387.

KOŘENSKÝ, J. 1996. Pád pádu anebo kam s pádem v komunikativně orientované gramatice. In: *Slovo a slovesnost*, 57, 1996, s. 212 – 217.

KYSEĽOVÁ, M. – IVANOVÁ, M. 2013. Sloveso vo svetle kognitívnej gramatiky. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove.

MIKO, F. 1961. K problematike prísloviak. *Jazykovedný časopis*, 12, 1961, č. 1, s. 10 – 24.

MIKO, F. 1962. Rod, číslo a pád podstatných mien. Bratislava: Vydavateľstvo SAV.

NÁBĚLKOVÁ, M. 1997. Paradigmatika prídavných mien – východisko aj výsledok ich syntagmatickej realizácie. *Jazykovedný časopis*, 48, 1997, s. 89 – 103.

NÁBĚLKOVÁ, M. 1996. Variantnosť ako prvok dynamiky v adjektívnej paradigmaticke. *Slovenská reč*, 61, 1996, s. 257 – 266.

ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E. – FURDÍK, J. 1984, 1988. *Súčasný slovenský spisovný jazyk. Morfológia*. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo. 227 s.

SOKOLOVÁ, M. 1995. Kapitoly zo slovenskej morfológie. Prešov, Slovacontact. 178 s.

SOKOLOVÁ, M. 2007. Nový deklinačný systém slovenských substantív. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, s. 74 – 150.

VONDRÁČEK, M. 1998. Citoslovce a častice – hranice slovního druhu. *Naše řeč*, 81, 1998, s. 29 – 37.

WIERZBICKA, A. 1995. Adjectives vs. verbs: the iconicity of part-of-speech membership. In: *Syntactic Iconicity and Linguistic Freezes: The Human Dimension*. Ed. M. E. Landsberg. Berlin: Mouton de Gruyter 1995, s. 223 – 245.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 9,75 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 40,25 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Vyučujúci: Mgr. Marcela Micháľková, M.Phil., Ph.D.**Dátum poslednej zmeny:** 1. 9. 2026**Schválil:** doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.**INFORMAČNÝ LIST PREDMETU****Vysoká škola:** Prešovská univerzita v Prešove**Fakulta:** Filozofická fakulta**Kód predmetu:**

1IPT/OAOI/22

Názov predmetu:**Ortoepia a ortografia I (pre cudzincov)**
(povinne voliteľný predmet)**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:****Druh výučby:** seminár**Metóda:** kombinovaná**Týždenný rozsah výučby v hodinách:** 1 seminár**Počet kreditov:** 2**Odporúčaný semester štúdia:**

2. – 6. semester

Stupeň vysokoškolského štúdia:

1. stupeň

Podmieňujúce predmety: -**Podmienky na absolvovanie predmetu:***Predmet je hodnotený priebežne. V priebehu semestra študent:*

- vyhotoví nahrávku zachytávajúcu ústny prejav cudzinca hovoriaceho po slovensky (napr. spolužiaka/spolužiačky, spolubývajúceho/spolubývajúcej), ktorý zhodnotí z hľadiska dodržiavania/porušovania ortoepických noriem spisovnej slovenčiny,
- úspešne absolvuje záverečný diktát.

Za každú časť priebežného hodnotenia musí študent získať minimálne 50 % z určeného bodového hodnotenia. Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako súčet čiastkových hodnotení. Na hodnotenie A musí študent získať najmenej 90 %, na hodnotenie B 80 %, na hodnotenie C 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX.

Výsledky vzdelávania:**Získané vedomosti:**

Absolvent pozná jazykovú normu, kodifikáciu, úzus a základné kodifikačné príručky z oblasti slovenskej ortografie a ortoepie.

Získané zručnosti:

Absolvent získa zručnosti samostatne vyhľadať, spracovať a využiť poznatky z odbornej literatúry a kodifikačných príručiek pri tvorbe vlastných komunikátov v slovenčine. Je schopný správne identifikovať problémové javy v ústnych a písomných prejavoch cudzincov hovoriacich po slovensky, ktoré vie teoreticky zdôvodniť.

Získané kompetencie:

Absolvent predmetu dokáže tvoriť komunikáty v zhode s ortoepickými a ortografickými normami spisovnej slovenčiny a získané vedomosti využíva na elimináciu charakteristických interferenčných chýb vo vlastnom ústnom a písomnom prejave v slovenčine.

Stručná osnova predmetu:

- Základné kodifikačné príručky z oblasti slovenskej ortografie a ortoepie.
- Slovenská abeceda a diakritické znamienka.
- Grafémy a ich zvuková realizácia.
- Klasifikácia slovenských hlások.
- Vybrané ortoepické a ortografické javy pri samohláskach so zameraním na frekventované chyby v ústnych a písomných prejavoch cudzincov hovoriacich po slovensky: krátke, dlhé vokály, písanie a výslovnosť ä, diftongy, hiátové spojenia.
- Kvantita verus prízvuk. Označovanie kvantity. Pravidlo o rytmickej krátene. Výnimky z rytmického krátene.
- Vybrané ortoepické a ortografické javy pri spoluhláskach so zameraním na frekventované chyby v ústnych a písomných prejavoch cudzincov hovoriacich po slovensky: znelostná asimilácia a jej ortografické dôsledky, vokalizácia predložiek, výslovnosť tvrdých a mäkkých spoluhlások.
- Výslovnosť spojení d, t, n, l + e, é, i, í, ia, ie, iu v domácich a cudzích slovách. Označovanie mäkkosti.
- Písanie i/í, y/ý. Vybrané slová.

Odporúčaná literatúra:

BÁNIK, T. 2015. Základy slovenského pravopisu. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta.

BÓNOVÁ, I. 2019. Ortoepia zvukového prejavu na segmentálnej úrovni. Košice : Vydavateľstvo Šafárik Press.

GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, L. – OLOŠTIAK, M. – BELÁKOVÁ, M. 2013. Píšem bez chýb. Bratislava : Fragment.

HLADKÝ, J. – MACULÁK, J. – RENDÁR, Ľ. – VESELSKÁ, E. 2008. Pravopisno-gramatická príručka s cvičebnicou. Žilina – Trnava : Mozaika.

KRÁĽ, Á. 1996. Pravidlá slovenskej výslovnosti. 3 vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo.

NAVRÁTIL, L. – ŠIMURKA, J. 2002: Praktická príručka slovenského pravopisu. Nitra : Enigma.

PEKAROVIČOVÁ, J. – ŽIGOVÁ, Ľ. – PALCÚTOVÁ, M. – ŠTEFÁNIK, J. 2005. Slovenčina pre cudzincov. Praktická fonetická príručka. Bratislava : Stimul.

Pravidlá slovenského pravopisu 2000, resp. 2013. Bratislava : Veda.

RIPKA, I. – IMRICHOVÁ, M. – SKLADANÁ, J. 2008: Praktická pravopisná príručka. Bratislava : Ottovo nakladateľstvo, s. r. o.

SABOL, J. – BÓNOVÁ, I. – SOKOLOVÁ, M. 2006. Kultúra hovoreného prejavu. Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, Filozofická fakulta.

ŽIGOVÁ, Ľ. 2014: *Praktikum zo slovenskej gramatiky a ortografie pre cudzincov B1 – B2*. Bratislava : Univerzita Komenského.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 9,75 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 40,25 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0%	0%	0 %

Vyučujúci: *doc. PaedDr. Martina Petříková, PhD., Mgr. Marcela Micháľková, M.Phil., Ph.D.*

Dátum poslednej zmeny: *1. 9. 2026*

Schválil: *doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.*

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: *Prešovská univerzita v Prešove*

Fakulta: *Filozofická fakulta*

Kód predmetu: *1IPT/STROE/22*

Názov predmetu:

Strojopis ENG QWERTY (povinne voliteľný predmet)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Druh výučby: *seminár*

Metóda: *kombinovaná*

Týždenný rozsah výučby v hodinách: *1 seminár*

Počet kreditov: *2 kredity*

Odporúčaný semester štúdia: *2. – 6. semester*

Stupeň vysokoškolského štúdia: *1.*

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Forma ukončenia predmetu je priebežné hodnotenie.

Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné splniť nasledujúce súčasti:

Výsledné hodnotenie študenta pozostáva z troch častí:

- 1. aktívna účasť na seminároch, ktorej výsledkom sú priebežné prepisy zadaných textov odovzdaných v rozhraní MS TEAMS,*
- 2. vypracovanie 250 lekcí (prípadne Grade 3) na online platforme Typing Club,*
- 3. odovzdanie vypracovaného záverečného prepisu textu, pričom sa hodnotí samostatne presnosť (min. 50% z požadovanej presnosti) a počet úderov (min. 50% z požadovaného počtu úderov) (podmienky pre hodnotenie sa prepočítavajú*

s ohľadom na rýchlosť a presnosť na základe údajov získaných z priebežných prepisov a výstupov z online platformy Typing Club).

V súlade so Študijným poriadkom FF PU pre získanie hodnotenia A je potrebné dosiahnuť bodové hodnotenie v rozmedzí 100 – 90b, pre hodnotenie B počet bodov 89 – 80b, pre hodnotenie C 79 – 70b, pre hodnotenie D 69 – 60b, pre hodnotenie E 59 – 50b. Bodové rozmedzie 50 – 0b bude ohodnoteného hodnotením FX.

Výsledky vzdelávania:

Získané zručnosti:

Z1: Absolvent predmetu ovláda desať prstovú hmatovú metódu na anglickom rozložení klávesnice na úrovni základnej alfanumerickej škály i špeciálnych znakov.

Získané kompetencie:

K1: Absolvent predmetu využíva desať prstovú hmatovú metódu na anglickom rozložení klávesnice na úrovni základnej alfanumerickej škály i špeciálnych znakov.

Stručná osnova predmetu:

- *Popis desaťprstovej hmatovej metódy - zameranie na vzdelávacie výstupy: Z1, K1*
- *Výuka podľa farieb - zameranie na vzdelávacie výstupy: Z1, K1*
- *Cvičenie podľa textov - zameranie na vzdelávacie výstupy: Z1, K1*
- *Špecifiká QWERTY anglickej klávesnice - zameranie na vzdelávacie výstupy: Z1, K1*
- *Špecifiká numerickej klávesnice - zameranie na vzdelávacie výstupy: Z1, K1*
- *Klávesové skratky a desaťprstová hmatová metóda - zameranie na vzdelávacie výstupy: Z1, K1*
- *Desaťprstová hmatová metóda pre používanie plnej alfanumerickej klávesnice (rozloženie ENG)– zameranie na vzdelávacie výstupy: Z1, K1*
- *Desaťprstová hmatová metóda pre používanie špeciálnych znakov (bodka, čiarka, tabulátor, otáznik, pomlčka, spojovník, úvodzovky, rýchle zarovnávanie textu, a pod.) – zameranie na vzdelávacie výstupy: Z1, K1*

Odporúčaná literatúra:

MARKS, L. S. 1985. Touch Typing made simple. Made Simple.

DOBSON, A., 2009. Touch Typing in Ten Hours. Oxford: How to Content.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky: *Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 9,75 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 40,25 hodiny.*

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 42

A	B	C	D	E	FX
76 %	14 %	0 %	2 %	2 %	5 %

Vyučujúci: *Mgr. Radoslava Rákociová, PhD.*

Dátum poslednej zmeny: 1. 9. 2026

Schválil: *doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.*

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: <i>Prešovská univerzita v Prešove</i>	
Fakulta: <i>Filozofická fakulta</i>	
Kód predmetu: <i>1IPT/STROS/22</i>	Názov predmetu: <i>Strojopis SVK QWERTZ (povinne voliteľný predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh výučby: <i>seminár</i> Metóda: <i>kombinovaná</i> Týždenný rozsah výučby v hodinách: <i>1 seminár</i>	
Počet kreditov: <i>2 kredity</i>	
Odporúčaný semester štúdia: <i>2. – 6. semester</i>	
Stupeň vysokoškolského štúdia: <i>1. stupeň</i>	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Forma ukončenia predmetu je priebežné hodnotenie.</i> <i>Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné splniť nasledujúce súčasti:</i> <i>Výsledné hodnotenie študenta pozostáva z troch častí:</i> <i>1. aktívna účasť na seminároch, ktorej výsledkom sú priebežné prepisy zadáných textov odovzdaných v rozhraní MS TEAMS,</i> <i>2. odovzdanie jedenástich domácich заданий v podobe prepisov textov v rozhraní MS TEAMS,</i> <i>3. odovzdanie vypracovaného záverečného prepisu textu, pričom sa hodnotí samostatne presnosť (min. 50% z požadovanej presnosti) a počet úderov (min. 50% z požadovaného počtu úderov) (podmienky pre hodnotenie sa prepočítavajú s ohľadom na rýchlosť a presnosť na základe údajov získaných z priebežných prepisov a výstupov z odovzdaných domácich заданий).</i> <i>V súlade so Študijným poriadkom FF PU pre získanie hodnotenia A je potrebné dosiahnuť bodové hodnotenie v rozmedzí 100 – 90b, pre hodnotenie B počet bodov 89 – 80b, pre hodnotenie C 79 – 70b, pre hodnotenie D 69 – 60b, pre hodnotenie E 59 – 50b. Bodové rozmedzie 50 – 0b bude ohodnoteného hodnotením FX.</i>	
Výsledky vzdelávania: Získané zručnosti: <i>Z1: Absolvent predmetu ovláda desať prstovú hmatovú metódu na slovenskom rozložení klávesnice na úrovni základnej alfanumerickej škály i špeciálnych znakov.</i>	
Získané kompetencie: <i>K1: Absolvent predmetu využíva desať prstovú hmatovú metódu na slovenskom rozložení klávesnice na úrovni základnej alfanumerickej škály i špeciálnych znakov.</i>	
Stručná osnova predmetu: – <i>Popis desaťprstovej hmatovej metódy – zameranie na vzdelávacie výstupy: Z1, K1</i> – <i>Výuka podľa farieb – zameranie na vzdelávacie výstupy: Z1, K1</i> – <i>Cvičenie podľa textov – zameranie na vzdelávacie výstupy: Z1, K1</i> – <i>Špecifiká QWERTZ slovenskej klávesnice – zameranie na vzdelávacie výstupy: Z1, K1</i> – <i>Špecifiká numerickej klávesnice – zameranie na vzdelávacie výstupy: Z1, K1</i>	

– Klávesové skratky a desaťprstová hmatová metóda - zameranie na vzdelávacie výstupy: Z1, K1 – Desaťprstová hmatová metóda pre používanie plnej alfanumerickej klávesnice (rozloženie SVK) – zameranie na vzdelávacie výstupy: Z1, K1 – Desaťprstová hmatová metóda pre používanie špeciálnych znakov (bodka, čiarka, tabulátor, otáznik, pomlčka, spojovník, úvodzovky, rýchle zarovnávanie textu, a pod.) – zameranie na vzdelávacie výstupy: Z1, K1					
Odporúčaná literatúra: MESIAROVÁ, M. 2006. Všetkými desiatimi. Bratislava: SPN. Norma STN 01 6910 LÍŠKOVÁ-KUKULOVÁ, S. 2010. Praktická korešpondencia. Bratislava: SPN. ZAVIAČIČ, J., HAMANIAKOVÁ, M., MATOUŠKOVÁ, H. 2008. Písanie na počítači pre samoukov. Computer Press.					
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk					
Poznámky: Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 9,75 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 40,25 hodiny.					
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 55					
A	B	C	D	E	FX
64 %	11 %	2 %	2 %	2 %	22 %
Vyučujúci: Mgr. Radoslava Rákociová, PhD.					
Dátum poslednej zmeny: 1. 9. 2026					
Schválil: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1IPT/KLJT/22	Názov predmetu: <i>Klasické jazyky a tradície (povinne voliteľný predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh výučby: prednáška Metóda: kombinovaná Týždenný rozsah výučby v hodinách: 1 prednáška	
Počet kreditov: 2	

Odporúčaný semester štúdia:

2. – 6. semester

Stupeň vysokoškolského štúdia:

1. stupeň

Podmieňujúce predmety:**Podmienky na absolvovanie predmetu:**

Predmet je ukončený priebežným hodnotením. Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné absolvovať tri súčasti:

1. *Prezentácia zadanej témy – max 10 b.*

Pre úspešné absolvovanie predmetu študent v druhej polovici semestra odprezentuje zvolenú tému. Výber témy prebehne počas prvého týždňa semestra.

2. *Priebežný písomný test – max 20 b.*

3. *Záverečný písomný test – max 30 b.*

Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX.

Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer všetkých troch priebežne hodnotených častí.

Výsledky vzdelávania:**Získané vedomosti:**

Absolvent predmetu ovláda základné faktické prierezové vedomosti z latinskej a gréckej lexiky, antickej literatúry a kultúry potrebné pre aplikačnú prácu s textom za účelom prekladu a tlmočenia.

Získané zručnosti:

Absolvent predmetu dokáže aktívne získavať informácie o antickej civilizácii a kultúre, ktoré sú potrebné pre riešenie praktických úloh súvisiacich s prekladateľskou a tlmočnickou praktickou činnosťou. Dokáže kriticky posúdiť vhodnosť zvolených prekladateľských a tlmočnických techník primeraných v prípade kultúrnych referencií z antickej civilizácie a kultúry, ktoré majú byť aplikované v procese transferu do cieľovej kultúry.

Získané kompetencie:

Absolvent predmetu využíva získané informácie pre budovanie a rozširovanie jazykovej a kultúrnej kompetencie prekladateľa. Dokáže samostatne získavať nové poznatky a aktívne rozširovať svoje vedomosti súvisiace s antickou civilizáciou a kultúrou. Dokáže zhodnotiť a vybrať vhodné prekladateľské postupy pri transfere kultúrnych referencií z antiky do cieľovej kultúry.

Stručná osnova predmetu:

- *Klasické jazyky, ich vývoj a význam.*
- *Epika. Stále živé sentencie z diel antických autorov.*
- *Lyrika. Dráma. Divadlo. Antická literatúra a preklad*
- *Latinská abeceda. Výslovnosť latinských hlások. Prízvuk v latinčine. Menná a slovesná flexia v latinčine.*
- *Latinské predložky a predpony.*
- *Vlastné mená. Transkripčia. Klasické jazyky optikou prekladateľa.*

- *Písomný test z teórie.*
- *Olympskí bohovia.*
- *Héroovia. Frazeologizmy súvisiace s mytológiou a hrdinskými príbehmi.*
- *K mytológii vo vzťahu k translatológii. Človek verus vôľa bohov v antike.*
- *Rodina a vzdelávanie v antike. Móda v antike. Čo sa jedlo a pilo v antike.*
- *Zábava v antike. Kalendár a meranie času v antike. Kariérny postup v Ríme.*
- *Písomný test zameraný aj na praktické overenie vedomostí (lingvistická a literárna analýza textov).*
- *Prekladateľské a tlmočnicke techniky využívané pri transfere kultúrnych referencií z antiky.*

Odporúčaná literatúra:

BRODŇANSKÁ, E. – KOŽELOVÁ, A. 2014. *Latinský jazyk pre hispanistov*. Prešov: FF PU.

BRODŇANSKÁ, E. – KOŽELOVÁ, A. 2017. *Antická civilizácia pre prekladateľov*. Prešov: FF PU.

CANFORA, L. 2001. *Dějiny řecké literatury*. Praha: KLP - Koniasch Latin Press.

DEKANOVÁ, A. – JIRKAL, E. 2011. *Latinský jazyk – základy*. Bratislava: Enigma.

KOŽELOVÁ, A. 2020. *Prítomnosť latinčiny a antických reálií v cudzích jazykoch (so zameraním na románske jazyky)*. Zvolen: TUZVO.

KOŽELOVÁ, A. 2021. *Tlmočnická notácia a kultúrne referencie z antiky*. In: Forlang. Košice: TU v Košiciach.

NOVOTNÁ, M. (ed.) 2006. *Dejiny a kultúra antického Grécka a Ríma*. Bratislava: Veda.

SKLADANÁ, J. 1999. *Slová z hlbín dávnych vekov*. Bratislava, Grand multitrade.

SKLADANÁ, J. 2012. *Ukryté v slovách. Trinásť komnata a 131 tajomných slovných spojení*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo.

ŠPAŇÁR, J. – HORECKÝ, J. 1993. *Latinská gramatika*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo - Mladé letá.

ŠPAŇÁR, J. – HRABOVSKÝ, J. 1987. *Latinsko-slovenský, slovensko-latinský slovník*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo.

ŠUBRT, J. 2005. *Římská literatura*. Praha: OIKOYMENH.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, latinský jazyk

Poznámky:

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 9,75 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 40,25 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 340

A	B	C	D	E	FX
18 %	16 %	20 %	11 %	10 %	24 %

Vyučujúci: doc. Mgr. et Mgr. Annabela Katreničová, Ph.D.

Dátum poslednej zmeny: 1. 9. 2026

Schválil: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: <i>Prešovská univerzita v Prešove</i>	
Fakulta: <i>Filozofická fakulta</i>	
Kód predmetu: <i>1IPT/ZAKEK/22</i>	Názov predmetu: <i>Základy ekonómie (podnikanie)</i> (povinne voliteľný predmet)
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh výučby: <i>prednáška</i> Metóda: <i>kombinovaná</i> Týždenný rozsah výučby v hodinách: <i>1 prednáška</i>	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester štúdia: <i>2. – 6. semester</i>	
Stupeň vysokoškolského štúdia: <i>1. stupeň</i>	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet je ukončený priebežným hodnotením – hodnoteným zápočtom.</i> <i>Celkové hodnotenie: A – 100 – 90 %, B – 89 – 80 %, C – 79 – 70 %, D – 69 – 60 %, E – 59 – 50 %, FX – 49% a menej.</i> <i>Podmienkou udelenia hodnoteného zápočtu je získať výsledný súčet bodov z čiastkového hodnotenia minimálne na 50 %. Výsledná známka bude zložená z aktivít čiastkového hodnotenia, ktoré budú predstavovať zadania, aktivitu na prednáškach, účasť na prednáškach a prístup k predmetu.</i>	
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: <i>V1: Absolvent predmetu vymedzuje a identifikuje základné ekonomické poznatky v oblasti podnikania;</i> <i>V2: pozná základné ekonomické pojmy v oblasti podnikania;</i> <i>V3: rozumie ekonomickým veličinám a faktorom ovplyvňujúcich podnikanie;</i> <i>V4: aplikuje svoje ekonomické poznatky do praxe;</i> <i>V5: analyzuje ekonomické veličiny v oblasti podnikania;</i> <i>V6: generalizuje ekonomické veličiny potrebné pre výkon svojho budúceho povolania.</i>	
Získané zručnosti: <i>Z1: Absolvent predmetu tvorí ekonomické ukazovatele pre potrebu v oblasti podnikania;</i> <i>Z2: identifikuje ekonomické veličiny, dôležité pre oblasť podnikania;</i> <i>Z3: integruje ekonomické faktory pre potreby podnikania;</i> <i>Z4: realizuje ekonomické ciele v súlade s potrebami podnikania;</i> <i>Z5: identifikuje základné ekonomické veličiny potrebné pre výkon svojho budúceho povolania.</i>	
Získané kompetencie:	

K1: Absolvent predmetu využíva ekonomické faktory potrebné pre oblasť podnikania;
K2: volí ekonomické ukazovatele v súlade s oblasťou svojho podnikania;
K3: realizuje ekonomické výsledky pre svoju oblasť podnikania;
K4: vyhodnocuje ekonomické veličiny potrebné pre výkon svojho budúceho povolania.

Stručná osnova predmetu:

- Úvod do štúdia ekonómie.
- Typy ekonomík.
- Trhový mechanizmus a jeho pôsobenie.
- Výrobné faktory.
- Ekonomická úloha štátu.
- Podnik, typológia podnikov.
- Základné formy podnikania.
- Zakladanie a vznik podniku s dôrazom na podnikanie podľa osobitných predpisov zahŕňajúce podnikanie prekladateľov.
- Hlavné charakteristiky vývoja národného hospodárstva SR.
- Podnikateľské prostredie v SR.

Odporúčaná literatúra:

BERNANKE, B. S., R. H. FRANK. 2009. *Principles of Economics*. 4. ed. New York: McGraw-Hill Education.

BRADLEY, R. S. 2004. *Makroekonomie*. Brno: Computer Press.

BUGRI, Š. a E. PRIBIŠOVÁ. 2011. *Veřejná ekonomika*. Brno: Vysoká škola Karla Engliša.

FRANK, R. H., B. S. BERNANKE. 2003. *Ekonómie*. Praha: Grada Publishing.

HOLMAN, R. 2004. *Makroekonómie*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck.

HOŘEJŠÍ, B. 2007. *Mikroekonomie*. Praha: Management Press.

LISÝ, J. a kol. 2011. *Ekonómia*. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition.

MACÁKOVÁ, L. a kol. 2000. *Mikroekonómie základní kurs*. 1. vyd. Slaný: Melandrium.

SABAYOVÁ, M. 2016. *Základy ekonómie pre neekonomické študijné odbory*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave.

SALVATORE, D. 2011. *Managerial Economics in a Global Economy*. 7. ed. Oxford University Press.

SAMUELSON, P. A., W. D. NORDHAUS. 2004. *Economics*. New York: McGraw-Hill Education.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky: Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 9,75 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 40,25 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 182

A	B	C	D	E	FX
13%	14%	17%	23%	28%	5%

Vyučujúci: Mgr. Radoslava Rákociová, PhD., doc. Mgr. Et Mgr. Annabela Katreničová, Ph.D.

Dátum poslednej zmeny: 1. 9. 2026

Schválil: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:

1IPT/PSYNT/22

Názov predmetu:

Vybrané kapitoly zo slovenskej syntaxe (povinne voliteľný predmet)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Druh výučby: prednáška

Metóda: kombinovaná

Týždenný rozsah výučby v hodinách: 1 prednáška

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester štúdia:

2. – 6. semester

Stupeň vysokoškolského štúdia:

1. stupeň

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený priebežným hodnotením. V priebehu semestra študent vypracuje seminárnu prácu zameranú na syntaktickú analýzu. Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX. Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer aktívnej práce na seminároch a seminárnej práce.

Výsledky vzdelávania:

Získané vedomosti:

Absolvent predmetu ovláda prehĺbené terminologické inštrumentárium k syntagmatike a k vetnej syntaxe, dokáže identifikovať podstatu jednotlivých vetných vzťahov, ako aj prostriedkov spájania do syntagmatických skladov. Pozná charakteristiku vety a delenie viet. Dokáže identifikovať jednotlivé vetné členy a ich morfológické vyjadrenie.

Získané zručnosti:

Absolvent predmetu dokáže využiť znalosti zo syntaktickej teórie pri analýze jazykového materiálu textov rôznych štýlov, vie opísať jednotlivé funkcie syntaktických javov pri tvorbe textu.

Získané kompetencie:

Absolvent predmetu si uvedomuje dôležitosť tvorby korektných vetných konštrukcií ako výsledok kvalitného prekladového textu v závislosti od jeho charakteru a komunikačnej funkcie.

Stručná osnova predmetu:

– Základné pojmy syntaxe (syntax, vetné členy, syntagmy, vety, súvetia, polovetné konštrukcie).

- Veta ako centrálna syntaktická jednotka (gramatická, sémantická a modálna štruktúra vety, veta a výpoveď, modálnosť a komunikačné typy viet).
- Problematika jednočlenných viet (dvojčlenné a jednočlenné vety, sponové a nesponové typy viet, jednočlenné slovesné vety, jednočlenné slovesno-menné vety, jednočlenné menné vety, komunikačné funkcie jednoslovných viet).
- Základné vetné členy dvojčlenných viet – podmet (subjekt) a prísudok (predikát).
- Rozvíjacie vetné členy – predmet (objekt) a príslovkové určenie (adverbiále).
- Prívlastok (atribút) a problematika zloženej mennej skupiny.
- Problematika osobitých vetných členov doplnok a prístavok.
- Nepravidelnosti vo vetnej stavbe.
- Súvetie (jednoduché, zložené, priraďovacie, podradňovacie, zmiešané, pravé, nepravé).

Odporúčaná literatúra:

GREPL, M. – KARLÍK, P. 1998. *Skladba češtiny*. Olomouc: Votobia.

IVANOVÁ, M. 2011. *Syntax slovenského jazyka*. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity.

KAČALA, J. 1998. *Syntaktický systém jazyka*. Pezinok: Formát.

KAČALA, J. 1998. *Syntagmatický slovosled v slovenčine*. Martin: Matica slovenská, 2013.

MOŠKO, G. – NIŽNÍKOVÁ, J. – SABOL, J. 1993. *Súčasný slovenský jazyk. Cvičenia zo syntaxe*. 2. vyd. Košice: Rektorát Univerzity P. J. Šafárika.

NIŽNÍKOVÁ, J. 1994. *Praktická príručka slovenskej skladby*. Prešov: Slovacontact. ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E. 1986. *Súčasný slovenský spisovný jazyk. Syntax*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo.

KAČALA, J. 1998. *Syntaktický systém jazyka*. Pezinok: Formát.

MLUVNICE ČEŠTINY III. *Skladba*. 1987. Praha: Academia.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 9,75 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 40,25 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Vyučujúci: doc. Dr. M. Imrichová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 1. 9. 2026

Schválil: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: <i>1IPT/OAOII/22</i>	Názov predmetu: <i>Ortoepia a ortografia II (pre cudzincov)</i> <i>(povinne voliteľný predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh výučby: <i>seminár</i> Metóda: <i>kombinovaná</i> Týždenný rozsah výučby v hodinách: <i>1 seminár</i>	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester štúdia: <i>2. – 6. semester</i>	
Stupeň vysokoškolského štúdia: <i>1. stupeň</i>	
Podmieňujúce predmety: <i>Ortoepia a ortografia I (pre cudzincov)</i>	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet je hodnotený priebežne. V priebehu semestra študent písomne pripraví a prezentuje krátky informačný prejav na ľubovoľnú tému a úspešne absolvuje záverečný diktát.</i> <i>Za každú časť priebežného hodnotenia musí študent získať minimálne 50 % z určeného bodového hodnotenia. Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako súčet čiastkových hodnotení. Na hodnotenie A musí študent získať najmenej 90 %, na hodnotenie B 80 %, na hodnotenie C 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX.</i>	
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: <i>Absolvent pozná jazykovú normu, kodifikáciu, úzus a základné kodifikačné príručky z oblasti slovenskej ortografie a ortoepie.</i> Získané zručnosti: <i>Absolvent získa zručnosti samostatne vyhľadať, spracovať a využiť poznatky z odbornej literatúry a kodifikačných príručiek pri tvorbe vlastných komunikátov v slovenčine. Je schopný správne identifikovať problémové javy v ústnych a písomných prejavoch cudzincov hovoriacich po slovensky, ktoré vie teoreticky zdôvodniť.</i> Získané kompetencie: <i>Absolvent predmetu dokáže tvoriť komunikáty v zhode s ortoepickými a ortografickými normami spisovnej slovenčiny a získané vedomosti využíva na elimináciu charakteristických interferenčných chýb vo vlastnom ústnom a písomnom prejave v slovenčine.</i>	
Stručná osnova predmetu: – <i>Vybrané ortoepické a ortografické javy pri samohláskach so zameraním na frekventované chyby v ústnych a písomných prejavoch cudzincov hovoriacich po slovensky: krátke, dlhé vokály, diftongy, hiátové spojenia.</i> – <i>Vybrané ortoepické a ortografické javy pri spoluhláskach so zameraním na frekventované chyby v ústnych a písomných prejavoch cudzincov hovoriacich po slovensky: znelostná asimilácia a jej ortografické dôsledky, vokalizácia predložiek, pravopis predložiek s, z, zo a predpôn s-, z-, zo-, výslovnosť zdvojených spoluhlások, tvrdých a mäkkých spoluhlások a spoluhláskových skupín.</i>	

- Výslovnosť spojení d, t, n, l + e, é, i, í, ia, ie, iu v domácich a cudzích slovách. Označovanie mäkkosti.
- Písanie i/í, y/ý. Vybrané slová.
- Písanie veľkých písmen.
- Písanie interpunkčných znamienok.
- Písanie slov osobitne, dovedna a so spojovníkom.
- Špecifiká ústnych a písomných jazykových prejavov v slovenčine.

Odporúčaná literatúra:

BÁNIK, T. 2015. *Základy slovenského pravopisu*. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta.

BÓNOVÁ, I. 2019. *Ortoepia zvukového prejavu na segmentálnej úrovni*. Košice : Vydavateľstvo ŠafárikPress.

GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, L. – OLOŠTIAK, M. – BELÁKOVÁ, M. 2013. *Píšem bez chýb*. Bratislava : Fragment.

HLADKÝ, J. – MACULÁK, J. – RENDÁR, Ľ. – VESELSKÁ, E. 2008. *Pravopisno-gramatická príručka s cvičebnicou*. Žilina – Trnava : Mozaika.

KRÁĽ, Á. 1996. *Pravidlá slovenskej výslovnosti*. 3 vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo.

NAVRÁTIL, L. – ŠIMURKA, J. 2002: *Praktická príručka slovenského pravopisu*. Nitra : Enigma.

PEKAROVIČOVÁ, J. – ŽIGOVÁ, Ľ. – PALCÚTOVÁ, M. – ŠTEFÁNIK, J. 2005. *Slovenčina pre cudzincov. Praktická fonetická príručka*. Bratislava : Stimul.

Pravidlá slovenského pravopisu 2000, resp. 2013. Bratislava : Veda.

RIPKA, I. – IMRICHOVÁ, M. – SKLADANÁ, J. 2008: *Praktická pravopisná príručka*. Bratislava : Ottovo nakladateľstvo, s. r. o.

SABOL, J. – BÓNOVÁ, I. – SOKOLOVÁ, M. 2006. *Kultúra hovoreného prejavu*. Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, Filozofická fakulta.

ŽIGOVÁ, Ľ. 2014: *Praktikum zo slovenskej gramatiky a ortografie pre cudzincov B1 – B2*. Bratislava : Univerzita Komenského.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 9,75 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 40,25 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0%	0%	0 %

Vyučujúci: doc. PaedDr. Martina Petříková, PhD., Mgr. Marcela Micháľková, M.Phil., Ph.D.

Dátum poslednej zmeny: 1. 9. 2026

Schválil: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: <i>Prešovská univerzita v Prešove</i>	
Fakulta: <i>Filozofická fakulta</i>	
Kód predmetu: <i>IPT/VKDP/22</i>	Názov predmetu: <i>Vybrané kapitoly z dejín prekladu (povinne voliteľný predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh výučby: <i>prednáška</i> Metóda: <i>kombinovaná</i> Týždenný rozsah výučby v hodinách: <i>1 prednáška</i>	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester štúdia: 2. – 6. semester	
Stupeň vysokoškolského štúdia: 1.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet je povinne voliteľný predmet a je ukončený priebežným hodnotením.</i> <i>Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné absolvovať nasledovné súčasti:</i> 1. Vyžaduje sa aktívne štúdium zadanej literatúry – max 30 b. 2. Práca: predstavenie prekladovej tvorby zvoleného prekladateľa, prípadne vybraný problém z dejín prekladu, ktorý spadá do obsahovej náplne predmetu. – max 30 b. 3. Pre úspešné absolvovanie predmetu študent v 13. týždni semestra absolvuje test, ktorý bude mať teoretickú a aplikačnú (analýza vybraných fragmentov prekladov) časť – max 40 b. <i>Počet bodov spolu – 100b.</i> <i>Na úspešné absolvovanie skúšky z predmetu je nevyhnutné z každej časti (portfólio a písomný test) dosiahnuť výsledok min. 50%. Pre získanie hodnotenia A je potrebné dosiahnuť bodové hodnotenie v rozmedzí 100 – 90b, pre hodnotenie B sumu bodov 89 – 80b, pre hodnotenie C 79 – 70b, pre hodnotenie D 69 – 60b, pre hodnotenie E 59 – 50b. Bodové rozmedzie 50 – 0b bude ohodnotené hodnotením FX.</i> <i>Počet kreditov a časové rozmedzie pre podmienky absolvovania predmetu:</i> 1. Každý týždeň semestra výučba predmetu: 1 hodina seminára: 13 týždňov = 13 hod. 2. Príprava na hodnotený zápočet: 22 hod. 3. Individuálne štúdium zadaných študijných materiálov – 25 hod. <i>Spolu – 2 kredity – časová náročnosť – 60 hodín.</i>	
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: <i>Absolvent predmetu Vybrané kapitoly z dejín prekladu:</i> <i>V1: rozumie základným historicko-spoločenským a politickým faktorom, ktoré vytvárajú situáciu prekladu na Slovensku z dejinno-vedného a systematického hľadiska;</i> <i>V2: pozná prínos významných slovenských prekladateľov k dejinnej i súčasnej situácii prekladu na Slovensku;</i>	

V3: ovláda koncepcie významných predstaviteľov translatológie vo svete i na Slovensku.

Získané zručnosti:

Absolvent predmetu Vybrané kapitoly z dejín prekladu:

Z1: integruje teoretické poznatky o historicko-spoločenských i politických faktoroch ovplyvňujúcich situáciu prekladu na Slovensku v rámci odbornej diskusie na témy súvisiace s prekladom;

Z2: aplikuje vedomosti o špecifikách prekladateľskej práce vybraných významných slovenských prekladateľov v rámci translačnej analýzy ich prekladových prác;

Z3: uplatňuje vedomosti o vybraných koncepciách prekladu a vybraných predstaviteľoch translatológie v rámci odbornej diskusie o konkrétnych translačných problematikách.

Získané kompetencie:

Absolvent predmetu Vybrané kapitoly z dejín prekladu:

K1: využíva získané teoretické poznatky a zručnosti pri riešení translačných problematik z dejinno-historického hľadiska so zohľadnením historicko-lingvistických špecifik prekladu;

K2: kultivuje komplexnú translátorskú kompetenciu s ohľadom na translátorskú prácu s historickým textom a pri zohľadnení historických aspektov.

Vzdelávacie výstupy vedomosti, zručnosti a kompetencie overené v:

- 1. Prezentácia vybranej problematiky prekladovej tvorby zvoleného prekladateľa, prípadne vybraný problém z dejín prekladu, ktorý spadá do obsahovej náplne predmetu*
- 2. Záverečný test obsahujúci teoretickú a aplikačnú (analýza vybraných fragmentov prekladov) časť.*

Stručná osnova predmetu:

- Historiografia prekladu na Slovensku – základné faktory tvorby prekladovej situácie na Slovensku. Vzdelávacie výstupy: V1, Z1*
- Jazyky, do ktorých sa na území Slovenska prekladalo – historická perspektíva (16. – 18. storočie). Vzdelávacie výstupy: V1, V2, Z1,Z2, K1,K2*
- Preklady Biblie do slovenčiny. Vzdelávacie výstupy: V1, V2, Z1,Z2, K1,K2*
- Umelecký preklad na území Slovenska v 19. storočí – vybraní prekladatelia, analýza textu. Vzdelávacie výstupy: V1, V2, Z1,Z2, K1,K2*
- Umelecký preklad na území Slovenska v 20. storočí – vybraní prekladatelia, analýza textu I. Vzdelávacie výstupy: V1, V2, V3, Z1,Z2, Z3, K1,K2*
- Umelecký preklad na území Slovenska v 20. storočí – vybraní prekladatelia, analýza textu II. Vzdelávacie výstupy: V1, V2, V3, Z1,Z2, Z3, K1,K2*
- Vybrané aspekty prekladu W. Shakespeara do slovenčiny – analýza textu. Vzdelávacie výstupy: V1, V2, Z1, Z2, K1,K2*
- Významní prekladatelia a prekladateľky umeleckej literatúry na Slovensku I. Vzdelávacie výstupy: V1, V2, V3, Z1, Z2, Z3, K1,K2*
- Významní prekladatelia a prekladateľky umeleckej literatúry na Slovensku II.*
- Súčasný umelecký preklad na Slovensku. Vzdelávacie výstupy: V1, V2, V3, Z1, Z2, Z3, K1,K2*
- Významní predstavitelia translatológie vo svete a na Slovensku I. Vzdelávacie výstupy: V1, V2, V3, Z1, Z2, Z3, K1,K2*

- Významní predstavitelia translatológie vo svete a na Slovensku II. Vzdelávacie výstupy: V1, V2, V3, Z1, Z2, Z3, K1, K2
- Zhrnutie predmetu – Záverečný test. Vzdelávacie výstupy: V1, V2, V3, Z1, Z2, Z3, K1, K2

Odporúčaná literatúra:

BEDNÁROVÁ, K. 2015. *Rukoväť dejín prekladu na Slovensku I..* Bratislava: Univerzita Komenského.

BEDNÁROVÁ, K. 2015. *Rukoväť dejín prekladu na Slovensku II..* Bratislava: Univerzita Komenského.

HUŤKOVÁ, A. 2003. *Vybrané kapitoly z dejín prekladu: Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela.*

KOVAČIČOVÁ, O. KUSÁ, M. (eds.). 2015. *Slovník slovenských prekladateľov umeleckej literatúry 20. storočia A-K.* Bratislava: VEDA.

KOVAČIČOVÁ, O. KUSÁ, M. (eds.). 2017. *Slovník slovenských prekladateľov umeleckej literatúry 20. storočia L-Ž.* Bratislava: VEDA.

PYM, A. 1998. *Method in Translation History.* London and New York: Routledge.

SAWANT, D. G., 2013. *History of Translation.* Dostupné na:

https://www.researchgate.net/publication/271640678_history_of_translation 41

VILIKOVSKÝ, J. 2014. *Shakespeare u nás.* Bratislava: Slovart & Divadelný ústav.

ŽITNÝ, M. 2014. *Ako písať dejiny prekladu.* *World Literatures*, 6 (23), s. 79 – 85.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: vyžaduje sa znalosť slovenského jazyka

Poznámky:

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 9,75 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 40,25 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Vyučujúci: Doc. PaedDr. Martina Petriková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 1. 9. 2026

Schválil: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:

1IPT/PRTL/22

Názov predmetu:

Teória literatúry (povinne voliteľný predmet)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh výučby: <i>prednáška</i> Metóda: <i>kombinovaná</i> Týždenný rozsah výučby v hodinách: <i>1 prednáška</i>	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester štúdia: <i>2. – 6. semester</i>	
Stupeň vysokoškolského štúdia: <i>1. stupeň</i>	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet je hodnotený priebežne. Jeho úspešné absolvovanie predpokladá dosiahnutie aspoň 50 % bodov z týchto aktivít:</i> <i>V priebehu semestra študent absolvuje vedomostný test a vytvorí záverečnú prácu o vybranom probléme z teórie literatúry.</i> <i>Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX.</i> <i>Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer hodnotenia záverečnej práce a vedomostného testu.</i>	
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: <i>Absolvent získa ucelený a systematicky formovaný súbor vedomostí o podstate literatúry a jej špecifikách.</i> <i>Dokáže vlastnými slovami definovať a vysvetliť základné pojmy z teórie a poetológie literatúry.</i> <i>Vie charakterizovať kompozíciu, tematický plán diela, fabulu a sujet, motív.</i> <i>Pozná literárnodruhovú a žánrovú výstavbu literárneho diela, základné znaky lyriky, epiky, drámy, ako aj vybraných žánrov.</i> <i>Dokáže identifikovať vlastnosti básnického umeleckého textu z verzologického hľadiska (časomerný, sylabický, sylabotonický, voľný verš, strofa, rým), ako aj v motivickej a jazykovej oblasti (trópy a figúry).</i> <i>Vie charakterizovať literárnu postavu, kategóriu rozprávača, čas a priestor v epickom texte.</i> Získané zručnosti: <i>Absolvent tvorivo aplikuje teoretické vedomosti v procese analýzy a interpretácie vybraných umeleckých textov, disponuje zručnosťou analyzovať text v tematickej, kompozičnej, žánrovej, jazykovo-štylistickej rovine.</i> Získané kompetencie: <i>Absolvent predmetu dokáže tvorivo riešiť problémy, samostatne interpretovať umelecké texty a identifikovať vybrané (kompozičné, tematické, jazykovo-štylistické) prvky literárneho diela, či umelecké postupy.</i> <i>Absolvent predmetu je kompetentný určiť poetologické osobitosti umeleckého diela, pričom</i>	

zúročí aktívne získané literárnoteoretické poznanie.

Stručná osnova predmetu:

- *Podstata literatúry a jej špecifiká.*
- *Literárna veda. Literárnovedná metodológia a interpretačná metóda.*
- *Literárna komunikácia. Autor – dielo – čitateľ. Literárna metakomunikácia.*
- *Interpretácia umeleckého textu.*
- *Poetika. Jazykovo-štylistická, tematická a kompozičná rovina výstavby textu.*
- *Jazyk a štýl literárneho diela.*
- *Básnická obraznosť a verzológia.*
- *Tematický plán literárneho diela. Fabula a sujet. Téma, motív.*
- *Kompozícia literárneho diela.*
- *Lyrika, epika, dráma. Druhový synkretizmus.*
- *Teória literárnych žánrov.*

Odporúčaná literatúra:

BACHELARD, G. 1990. *Poetika priestoru*. Bratislava: Slovenský spisovateľ.

CULLER, J. 2002. *Krátký úvod do literárnej teórie*. Brno: Host.

ČINČUROVÁ, X. 2004. *Epické podoby priestoru*. Modrý Peter.

HODROVÁ, D. a kol. 2001. *... na okraji chaosu... Poetika literárneho diela 20. storočia*. Praha: Torst.

KRAUSOVÁ, N. 1964. *Epika a román*. Bratislava: Slovenský spisovateľ.

KRUPA, V. 1990. *Metafora na rozhraní vedeckých disciplín*. Bratislava: Tatran.

MIKO, F. 1980. *Hra a poznanie v detskej próze*. Bratislava: Mladé letá.

MIKO, F. 1973. *Od epiky k lyrike*. Bratislava: Tatran.

PETRÍKOVÁ, M. 2016. *Umelecký text v tvorivých interpretáciách*. Prešov: Vydavateľstvo PU.

PLESNÍK, L. a kol. 2008. *Tezaurus estetických výrazových kvalít*. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre.

RAKÚS, S. 1995. *Poetika prozaického textu. (Látka, téma, problém tvar)*. Bratislava: Slovenský spisovateľ.

SEDLÁK, J. 1981. *Epické žánre v literatúre pre mládež*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo.

STEIGER, E. 2008. *Poetika, interpretace, styl*. Praha: Triáda.

ŠIMONOVÁ, B. 1994. *Žáner v pohybe. (Reflexie o rozprávke)*. Banská Bystrica: PF UMB.

ŠMATLÁK, S. 1976. *Básnik a dieťa*. Bratislava: Mladé letá.

URBANOVÁ, S. 2021. *Konfigurace. Figury a figurace II*. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity.

WARREN, A. – WELLEK, R. 1996. *Teorie literatury*. Olomouc: Votobia.

ZAJAC, P. 1990. *Tvorivosť literatúry*. Bratislava: Slovenský spisovateľ.

ZAJAC, P. 1993. *Pulzovanie literatúry*. Bratislava: Slovenský spisovateľ.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet

kontaktných hodín za semester 9,75 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 40,25 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Vyučujúci: *doc. PaedDr. Martina Petríková, PhD.*

Dátum poslednej zmeny: 1. 9. 2026

Schválil: *doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.*

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: *Prešovská univerzita v Prešove*

Fakulta: *Filozofická fakulta*

Kód predmetu:

1IPT/OGCV/22

Názov predmetu:

Cvičenia z ortografie (povinne voliteľný predmet)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Druh výučby: *seminár*

Metóda: *kombinovaná*

Týždenný rozsah výučby v hodinách: *1 seminár*

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester štúdia:

2. – 6. semester

Stupeň vysokoškolského štúdia:

1. stupeň

Podmieňujúce predmety: -

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený priebežným hodnotením. Študent úspešne absolvuje dva priebežné minitesty (ortografické cvičenia) a pripraví jazykovú korektúru zadaného vecného textu. Za jednotlivé časti priebežného hodnotenia musí študent získať minimálne 50 % z určeného bodového hodnotenia. Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako súčet čiastkových hodnotení a aktívnej účasti na seminároch. Na hodnotenie A musí získať najmenej 90 %, na hodnotenie B 80 %, na hodnotenie C 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX.

Výsledky vzdelávania:

Získané vedomosti:

Absolvent pozná jazykovú normu, kodifikáciu, úzus, základné kodifikačné príručky z oblasti ortografie a zmeny, opravy a doplnky v Pravidlách slovenského pravopisu z roku 2000. Pozná pravidlá pravopisu krátkych a dlhých samohlások, spoluhlások, písania veľkých

písmen, interpunkčných znamienok, pravopis predpôň, predložiek, zámen, čísloviek a slovies, pravidiel rozdeľovania slov na konci riadka a písania slov osobitne a dovedna.

Získané zručnosti:

Absolvent predmetu získa zručnosti samostatne vyhľadať, spracovať a využiť poznatky z odbornej literatúry venujúcej sa ortografii pri tvorbe a jazykovej korektúre textov rôzneho typu. Dokáže pracovať so slovníkovou časťou ortografických príručiek a vyhľadať potrebné informácie v úvodnej teoretickej časti príručky.

Získané kompetencie:

Absolvent predmetu dokáže samostatne riešiť odborné úlohy. Získal kompetentnosť vyhľadať informácie týkajúce sa ortografických pravidiel a pracovať s nimi. Ovláda pravopisné princípy, vie ich teoreticky zdôvodniť a používa ich pri tvorbe vlastných textov a korektúre cudzích textov.

Stručná osnova predmetu:

- *Disciplína má charakter praktických ortografických a korektorských cvičení zameraných na prácu s textami umeleckého, publicistického, odborného a administratívneho štýlu.*
- *Písanie i/i, y/y vo vnútri, v predponách a príponách domácich slov. Vybrané slová.*
- *Písanie i/i, y/y vo vnútri, v predponách a príponách cudzích slov.*
- *Písanie i/i, y/y v gramatických morfédoch podstatných mien, prídavných mien, zámen, základných a radových čísloviek, slovies.*
- *Písanie veľkých písmen.*
- *Písanie interpunkčných znamienok.*
- *Pravopis krátkych a dlhých samohlások. Písanie ä. Rytmické krátenie a jeho ortografické dôsledky.*
- *Pravopis spoluhlások. Ortografické dôsledky znelostnej asimilácie. Pravopis spoluhláskových skupín.*
- *Pravopis predložiek s, z, zo a predpôň s-, z-, zo-.*
- *Písanie slov osobitne a dovedna.*
- *Rozdeľovanie slov na konci riadka.*

Odporúčaná literatúra:

BÁNIK, T. 2015. Základy slovenského pravopisu. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta.

GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, L. – OLOŠTIAK, M. – BELÁKOVÁ, M. 2013. Píšem bez chýb. Bratislava : Fragment.

HLADKÝ, J. – MACULÁK, J. – RENDÁR, Ľ. – VESELSKÁ, E. 2008. Pravopisno-gramatická príručka s cvičebnicou. Žilina – Trnava : Mozaika.

MISLOVIČOVÁ, S. – VANČOVÁ, I. (eds.) 2017. Spytovali ste sa. Bratislava : VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.

MISLOVIČOVÁ, S. – VANČOVÁ, I. (eds.) 2019. Rozličnosti o slovenčine. Bratislava : VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.

MISLOVIČOVÁ, S. a kol. 2020: Slovenčina na každý deň. Rady – odporúčania – testy. Bratislava : VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.

NAVRÁTIL, L. – ŠIMURKA, J. 2002: Praktická príručka slovenského pravopisu. Nitra : Enigma.

OLOŠTIAK, M. – GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, L. 2007: Krok za krokom k maturite. Slovenský jazyk. Bratislava : Fragment.

Pravidlá slovenského pravopisu 2000, resp. 2013. Bratislava : Veda.

RIPKA, I. – IMRICHOVÁ, M. – SKLADANÁ, J. 2008: Praktická pravopisná príručka. Bratislava : Ottovo nakladateľstvo, s. r. o.

SABOL, J. – BÓNOVÁ, I. – SOKOLOVÁ, M. 2006. Kultúra hovoreného prejavu. Prešov : FF PU.

POVAŽAJ, M. (ed.) 2009. Dynamické tendencie v slovenskom pravopise. Zborník materiálov z vedeckej konferencie konanej 18. – 19. mája 2006 v Bratislave. Bratislava : VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 9,75 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 40,25 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Vyučujúci: *doc. PaedDr. Martina Petríková, PhD.*

Dátum poslednej zmeny: *1. 9. 2026*

Schválil: *doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.*

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: *Prešovská univerzita v Prešove*

Fakulta: *Filozofická fakulta*

Kód predmetu:

1IPT/PJPPT/22

Názov predmetu:

Právny jazyk pre prekladateľov

a tlmočníkov (povinne voliteľný predmet)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Druh výučby: *prednáška*

Metóda: *kombinovaná*

Týždenný rozsah výučby v hodinách: *1 prednáška*

Počet kreditov: *2*

Odporúčaný semester štúdia:

2. – 6. semester

Stupeň vysokoškolského štúdia:

1. stupeň

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený priebežným hodnotením. V priebehu semestra realizujú priebežné praktické úlohy. Na konci semestra študent absolvuje vedomostný test pozostávajúci z dvoch častí, pričom prvá časť bude zameraná na zistenie úrovne základných poznatkov z úvodu do systému práva a druhá časť na definície základných právnych pojmov, ich využitie a rozdiely medzi nimi relevantné pre prax súdnych prekladateľov a tlmočníkov .

Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer znáмок z oboch častí testu.

Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX.

Počet kreditov a časové rozmedzie pre podmienky absolvovania predmetu:

- Výučba predmetu: 13 týždňov 1 seminár = 13 hod.

- Samostatné vypracovanie zadaní: 12 x 2,5 hod. = 30 hod.

- Individuálne štúdium študijných materiálov – 12 x 1,4 hod. = 17 hod.

- Spolu – 2 kredity /60 hodín

Výsledky vzdelávania:**Získané vedomosti:**

Absolvent predmetu disponuje prehľadom základných právnych odvetví verejného a súkromného práva, pozná osobitosti právneho jazyka, s ktorým sa v rámci tohto predmetu oboznamuje, často sa vyskytujúce právne termíny, zaužívané jazykové výrazy na úrovni fráz či ustálených slovných spojení (rozširuje si penzum tzv. automatizmov právneho jazyka), základné právne pojmy, ich využitie a rozdiely medzi nimi, štruktúru, charakteristiky a špecifiká vybraných a v praxi často prekladaných dokumentov právneho charakteru.

Získané zručnosti:

Absolvent predmetu sa dokáže orientovať v základných pojmoch a definíciách relevantných právnych odvetví, zároveň dokáže správne chápať, analyzovať a interpretovať texty právneho charakteru, dokáže rozlišovať medzi jednotlivými prvkami právneho jazyka, čo následne dokáže aplikovať pri ich preklade vo svojej jazykovej kombinácii.

Získané kompetencie:

Absolvent predmetu je schopný adekvátne využívať právne termíny na úrovni jednotlivých slov ale aj komplexnejších jazykových jednotiek pri preklade vo svojej jazykovej kombinácii, okrem toho je schopný vnímať a rozpoznať využitie vybraných typov právnych textov s ohľadom na právne odvetvie a systém práva, čo je schopný využiť pri nachádzaní vhodných prekladových riešení v cieľovom jazyku.

Stručná osnova predmetu:

- *Prehľad systému práva a vybraných právnych odvetví, úvod*
- *Charakteristiky jednotlivých vybraných textových typov právneho charakteru, práca s textovými ukážkami (vybrané oblasti: občianske právo, rodinné právo, vecné právo, dedičské právo, pracovné právo, trestné právo, príp. iné)*
- *Osobitosti právneho jazyka a vymedzenia jednotlivých pojmov s ohľadom na slovenský právny systém*
- *Analýza textových ukážok*
- *Príklady vybraných textov: osvedčenia, certifikáty, žiadosti, zmluvy, zápisnica o výsluchu svedka, súdne rozhodnutia, trestné oznámenia a pod.*

- *Súdny preklad a tlmočenie – vymedzenie základných pojmov. Zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch*

Odporúčaná literatúra:

HREHOVČÍK, T., BÁZLIK, M. 2014. *Súdny preklad a tlmočenie*. Wolters Kluwer.

IMRICHOVÁ, M. – TUROČEKOVÁ, M. 2015. *Lingvistická analýza jazyka právnych textov*.

Prešov: Prešovská univerzita, Filozofická fakulta.

IMRICHOVÁ, M. at al. 2015. *Slovník právnických termínov pre verejnosť*. Prešov: Prešovská univerzita, Filozofická fakulta.

POLÁKOVÁ, L. 2018. *Nemecký právny jazyk v tlmočnickej praxi. Tlmočenie blokového jazyka v trestnom práve*. 1. vyd.. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity.

POLÁKOVÁ, L. 2018. *Rétorické hľadisko v súvislosti s tlmočením blokového jazyka v súdnej praxi [electronic]*. In: *Jazyk a kultúra [electronic]*., roč. 9, č. 33-34, s. 76-83.

AIGNER, A. 2014. *Role tlumočníka při vyšetřování a soudním jednání*. In: *Opalková, J.: Teória a prax tlmočenia*. Prešovská univerzita, Prešov. ISBN 978-80-555-1202-0 Dostupné na: <http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Opalkova5>

Zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 228/2018 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 491/2004 Z. z. o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín.

Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 9,75 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 40,25 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Vyučujúci: *doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.*

Dátum poslednej zmeny: *1. 9. 2026*

Schválil: *doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.*

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: *Prešovská univerzita v Prešove*

Fakulta: *Filozofická fakulta*

Kód predmetu: <i>1IPT/RETOR/22</i>	Názov predmetu: <i>Praktická rétorika (povinne voliteľný predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh výučby: <i>seminár</i> Metóda: <i>kombinovaná</i> Týždenný rozsah výučby v hodinách: <i>1 seminár</i>	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester štúdia: <i>2. – 6. semester</i>	
Stupeň vysokoškolského štúdia: <i>1. stupeň</i>	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet je ukončený priebežným hodnotením. Študent úspešne vytvorí a prezentuje informačný alebo persuasívny rečnícky prejav na ľubovoľnú tému a pripraví písomnú interpretáciu vybraného rečníckeho prejavu.</i> <i>Na hodnotenie A musí získať najmenej 90 %, na hodnotenie B 80 %, na hodnotenie C 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX. Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako súčet čiastkových hodnotení a aktívnej účasti na seminároch.</i>	
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: <i>Absolvent predmetu má osvojené základné terminologické inštrumentárium z oblasti rétoriky, chápe kontexty jej súčasného uplatnenia vo viacerých oblastiach ľudskej činnosti, ovláda jazykovú normu.</i> Získané zručnosti: <i>Absolvent predmetu využíva informácie z odbornej literatúry na riešenie praktických úloh – dokáže posúdiť kvalitu rečníckeho prejavu iného rečníka a jeho rétorické schopnosti.</i> Získané kompetencie: <i>Absolvent predmetu vie identifikovať relevantné zložky jednotlivých typov rečníckeho prejavu a je schopný aplikovať klasické rétorické postupy na vlastnú tvorbu rétoricky zameraných textov.</i>	
Stručná osnova predmetu: – <i>Vymedzenie predmetu rétoriky.</i> – <i>Model rečníckej komunikácie a jeho zložky.</i> – <i>Rečník. Rečnícka kredibilita. Rečnícka citlivosť.</i> – <i>Poslucháč v rečníckej komunikácii.</i> – <i>Prostriedky používané v rečníckej komunikácii.</i> – <i>Komunikačná situácia.</i> – <i>Diferenciácia rečníckych prejavov: informačné, persuasívne a argumentačné, príležitostné rečnícke prejavy.</i> – <i>Žánre rečníckej komunikácie.</i> – <i>Interpretácia vybraných rečníckych prejavov.</i> – <i>Príprava na vlastné rečnícke vystúpenie.</i>	

- Kompozícia rečníckeho prejavu.
- Výrazová zložka a štylizácia rečníckeho prejavu.
- Prednesová zložka rečníckeho prejavu.
- Spisovná výslovnosť a jazyková kultúra.

Odporúčaná literatúra:

FINDRA, J. 1989. Stavba a prednes rečníckeho prejavu. Martin : Osveta.
 KRÁĽ, Á. 1996. Pravidlá slovenskej výslovnosti. 3. vyd. Bratislava : SPN.
 KRÁĽ, Á. 2005. Pravidlá slovenskej výslovnosti. Systematika a ortoepický slovník. Martin : Vydavateľstvo Matice slovenskej.
 KRAUS, J. 2004. Rétorika a rečová kultúra. Praha : Univerzita Karlova – Nakladatelství Karolinum.
 KRAUS, J. 2011. Člověk mluvící. Praha : Leda.
 KRAUS, J. 2013. Rétorika v evropské kultuře i ve světě. Praha : Karolinum.
 MISTRÍK, J. – ŠKVARENINOVÁ, O. 1992. Štylistika a rétorika. Bratislava : Právnická fakulta Univerzity Komenského.
 MISTRÍK, J. 1994. Rečnícke umenie. Bratislava : Interlingua.
 MISTRÍK, J. 1987. Rétorika. 3. vyd. Bratislava : SPN.
 SABOL, J. – BÓNOVÁ, I. – SOKOLOVÁ, M. 2001. Kultúra hovoreného prejavu. Prešov : FF PU.
 SLANČOVÁ, D. 2001. Základy praktickej rétoriky. Prešov : Náuka.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk

Poznámky:

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín.
 Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 9,75 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 40,25 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Vyučujúci: Mgr. Nina Kollárová, PhD., Mgr. Marcela Micháľková, M.Phil., Ph.D.

Dátum poslednej zmeny: 1. 9. 2026

Schválil: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:

1IPT/PPPR2/22

Názov predmetu:

Počítačom podporovaný preklad 2 (povinne
voliteľný predmet)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Druh výučby: seminár

Metóda: kombinovaná

Týždenný rozsah výučby v hodinách: 1 seminár

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester štúdia:

2. – 6. semester

Stupeň vysokoškolského štúdia:

1. stupeň

Podmieňujúce predmety: Počítačom podporovaný preklad 1

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený priebežným hodnotením.

Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné absolvovať dve súčasti:

- 1. test z teórie využívania nástrojov na preklad v 12. týždni semestra – max. 40 b,*
- 2. odovzdané portfólio (exportované súbory z vypracovaných prekladových projektov) v 13. týždni semestra – max. 60 b.*

Na úspešné absolvovanie predmetu je nevyhnutné z každej časti dosiahnuť výsledok min. 50 %. V súlade so Študijným poriadkom FF PU pre získanie hodnotenia A je potrebné dosiahnuť bodové hodnotenie v rozmedzí 100 – 90 b, pre hodnotenie B sumu bodov 89 – 80 b, pre hodnotenie C 79 – 70 b, pre hodnotenie D 69 – 60 b, pre hodnotenie E 59 – 50 b. Bodové rozmedzie 50 – 0 b bude ohodnoteného hodnotením FX.

Výsledky vzdelávania:**Získané vedomosti:**

Absolvent predmetu systematický, ucelený a komplexný súbor vedomostí o dejinách a trhovom význame počítačom podporovaného (CAT) a strojového (MT) prekladu, ovláda termíny používané v príslušnom pododvetví translatológie (napr. CAT, MT, prekladateľská pamäť, terminologická databáza, paralelný korpus atď.), vymedzuje a identifikuje rozdiely medzi počítačom podporovaným a strojovým prekladom (úroveň 8).

Získané zručnosti:

Absolvent predmetu dokáže aplikovať a tvorivým spôsobom získané vedomosti aplikovať v praxi, spoľahlivo a samostatne pracuje s prekladateľským softvérom MemoQ, vie zefektívniť prekladateľský proces využívaním multilingválnych paralelných korpusov, monolingválnych korpusov a terminologických databáz, identifikuje úskalía i výhody používania strojového prekladu (napr. Google Translate) a realizuje zásahy vo východiskovom a cieľovom texte s cieľom skvalitniť proces prekladu a jeho výsledok (konečný preklad), tvorí vlastné tematické terminologické databázy s ohľadom na perspektívu odborného smerovania vlastnej prekladateľskej činnosti (úroveň 8).

Získané kompetencie:

Absolvent predmetu vie posudzovať a modifikovať vlastnú odbornú (prekladateľskú) činnosť v širšom kontexte, využíva nadobudnuté poznatky o počítačom podporovanom a strojovom preklade a získané praktické zručnosti pri spracovaní prekladateľského zadania – vypracovaní prekladu, volí vhodný pracovný postup vzhľadom na špecifikum prekladateľského zadania,

realizuje prekladateľský proces s využitím moderných technológií, vyhodnocuje efektivitu dostupných technologických nástrojov (prekladateľských pamätí a terminologických databáz) pri spracovaní prekladateľského zadania (vypracovaní prekladu) (úroveň 8).

Stručná osnova predmetu:

Zopakovanie základnej terminológie počítačom podporovaného a strojového prekladu.

CAT a MT v slovenskom prekladateľskom priemysle.

Praktická práca s prekladateľským softvérom MemoQ:

- precvičovanie jednotlivých zautomatizovaných úkonov pri vypracovaní konkrétnych špecifických prekladateľských zadaní – zameranie na vzdelávacie výstupy:
- oboznámenie sa s ďalšími funkciami programu MemoQ (LiveDocs – funkcia umožňujúca zlinkovanie paralelných textov a ich následné využitie ako prekladovej pamäte, využitie prekladovej pamäte v rámci daného/iného prekladateľského projektu pri preklade v opačnom smere, tvorba terminologickej databázy pomocou extrahovania termínov z importovaného východiskového dokumentu), konkordancia, kontrola kvality prekladu, redakcia prekladu, práca s viacerými prekladovými pamäťami v rámci jedného projektu a ich využitie pri vypracovaní prekladateľského zadania, vygenerovanie štatistiky prekladového projektu,
- oboznámenie sa s ďalšími CAT programami (napr. SDL Trados Studio, OmegaT).

Odporúčaná literatúra:

ABSOLON, J., 2010. *Nebojte sa Tradosu!* ASAP-translations.com, s.r.o., 53 s.

ALCINA, A., 2008. *Translation Technologies: Scope, Tools and Resources*. In: *International Journal on Translation Studies*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 2008, roč. XX, č. 1, s. 79-102

BOWKER, L. 2002. *Computer-Aided Translation Technology: Practical Introduction*. Ottawa : University of Ottawa Press, 2002. 185 s. ISBN 0-7766-3016-4.

CRACIUNESCU, O. – GERDING-SALAS, C. – STRINGER-O'KEEFFE, S., 2004. *Machine Translation and Computer-Assisted Translation: a New Way of Translating?* In *Translation Journal*, 2004, roč. VIII, č. 3.

ĎJOVČOŠ, M., 2012. *Kto, čo, ako a za akých podmienok prekladá: Prekladateľ v kontexte doby*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2012. 162 s. ISBN 978-80-557-0436-4.

HAŠŠÁKOVÁ, K. 2008. *CAT-Tools – Modern Technologies in Translating*. Pardubice: Filozofická fakulta, Univerzita Pardubice.

CHOVANEC, M., 2018. *Počítačom podporovaný preklad – CAT*. In: OPALKOVÁ, J., ed. *Odborný preklad a podporné inštrumentárium*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, s. 8-51.

KULBAK, G., 2021. *Efektivita CAT nástrojov v audiovizuálnom preklade*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 136 s.

KULBAK, G., 2018. *Technológie a nástroje využiteľné v preklade*. In: OPALKOVÁ, J., ed. *Odborný preklad a podporné inštrumentárium*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, s. 76-98.

KULBAK, G., 2017. *Programy a webové aplikácie užitočné (nielen) pre študentov prekladateľstva a tlmočníctva (angličtina – slovenčina – ruština)*. In: OLOŠTIAK, Martin, STRAKOVÁ, Zuzana a Karol MEDŇANSKÝ, eds., 2017. 12. študentská vedecká a umelecká konferencia. Zborník príspevkov II. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, s. 135 – 139.

Dostupné

z:

<https://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Olostiak9/subor/Kulbak.pdf>

OPALKOVÁ, J. (ed.), 2018. *Odborný preklad a podporné inštrumentárium*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 244 s. ISBN 978-80-555-2167-1

SOMERS, H., 2003. *Computer and Translation: A translator's Guide*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 2003. 349 s.

QUAH, C. K., 2006. *Translation and Technology*. New York: Palgrave Macmillan, 221 s.

VINCZEOVÁ, B., 2019. *Nástroje CAT na Slovensku*. Banská Bystrica: Belianum, 116 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, na základnej úrovni aj český a anglický

Poznámky: Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 9,75 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 40,25 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 236

A	B	C	D	E	FX
33 %	25 %	17 %	6 %	1 %	17 %

Vyučujúci: Mgr. Ľubomír Andrej, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 1. 9. 2026

Schválil: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: 1IPT/PRAIT/22

Názov predmetu:

Praktická informatika pre prekladateľov (povinne voliteľný predmet)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Druh výučby: seminár

Metóda: kombinovaná

Týždenný rozsah výučby v hodinách: 1 seminár

Počet kreditov: 2 kredity

Odporúčaný semester štúdia: 2. - 6. semester

Stupeň vysokoškolského štúdia: 1. stupeň

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Počas semestra študenti odovzdajú 4 priebežné zadania, v predom určených týždňoch výučby. Každé z týchto zadaní je hodnotené a získané body sa započítavajú do celkového hodnotenia predmetu.

Presné termíny odovzdania sú vždy vopred oznámené. Dodržanie stanoveného termínu je povinné. V prípade odovzdania zadania po termíne bude hodnotenie 0 bodov. Žiadosť o

predĺženie termínu musí byť podaná vyučujúcemu e-mailom v dostatočnom časovom predstihu pred uplynutím termínu. Dôvod žiadosti musí byť závažný a preukázateľný. O schválení alebo neschválení žiadosti rozhoduje vyučujúci.

Študenti sú povinní odovzdávať výhradne vlastné, samostatne vypracované práce. Odovzdanie cudzej práce, kopírovanie alebo neoprávnená spolupráca bude považovaná za porušenie akademickej integrity a bude mať za následok hodnotenie 0 bodov pre všetky zúčastnené strany.

Možnosť opravného termínu je počas skúškového obdobia, a to formou samostatnej práce vypracovanej na hodine v určenom termíne. Opravný termín je určený pre študentov, ktorí zadanie neodovzdali alebo z neho získali nedostatočný počet bodov. Podmienky a rozsah opravnej práce budú oznámené vopred.

Záverečné hodnotenie

A: 100-90% B: 89-80% C: 79-70% D: 69-60% E: 59-50%

Výsledky vzdelávania:

Predmet je zameraný na osvojenie si praktických zručností v oblasti kancelárskych softvérov a ich využitia v prekladateľskej a tlmočnickej praxi. Študenti sa naučia efektívne vytvárať, upravovať a spravovať dokumenty, tabuľky a prezentácie, vrátane práce s nástrojmi na revíziu a tvorbu terminologických databáz.

Získané vedomosti::

V1: Absolvent predmetu vymedzuje a identifikuje základné terminologické gros z oblasti textových editorov.

V2: Absolvent predmetu pozná pokročilé funkcie textového editora.

V3: Absolvent predmetu rozumie používaniu pokročilých inštrumentov na úpravu textov.

Získané zručnosti:

Z1: Absolvent predmetu samostatne tvorí obsah v textových editoroch podľa zadáných požiadaviek.

Získané kompetentnosti:

K1: Absolvent predmetu využíva pokročilé inštrumenty na úpravu textov podľa zadáných požiadaviek.

Stručná osnova predmetu:

Úvod – predstavenie predmetu, organizačné pokyny a hodnotiace požiadavky

Prehľad balíka Microsoft Office – základné rozhranie, orientácia v prostredí a práca so súbormi

MS Word – organizácia textu

formátovanie dokumentu, štýly nadpisov, automatický obsah, číslovanie strán

MS Word – tabuľky a grafické prvky

vytváranie tabuliek, vkladanie obrázkov a grafov, popisy a krížové odkazy

MS Word – revízia a kontrola dokumentu

jazyková kontrola, komentáre, sledovanie zmien, finálna úprava dokumentu

MS Excel – základy práce

bunky, formátovanie, základné vzorce a funkcie

MS Excel – grafy a praktické cvičenia

tvorba grafov, práca s údajmi, základná analýza

MS PowerPoint – tvorba prezentácie

návrh snímok, práca so šablónami, vkladanie obrázkov a grafov

MS Word – pokročilá práca s textom

sekcie dokumentu, hlavičky a päty, automatické odkazy, manažment bibliografie

Odporúčaná literatúra:

LAMBERT, J. 2015. Microsoft Word 2016, step by step. Microsoft Press

PASIAR, L. 2016. Informatika. Wolters Kluwer

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky: Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 9,75 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 40,25 hodiny.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 85

A	B	C	D	E	FX
59 %	13 %	2 %	1 %	2 %	22 %

Vyučujúci: Mgr. Ľubomír Andrej, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 1. 9. 2026

Schválil: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: 1IPT/SVOUK/22

Názov predmetu:

Študentská vedecká a umelecká konferencia (povinne voliteľný predmet)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Počet kreditov: 2
Odporúčaný semester štúdia: 2.-6. semester
Stupeň vysokoškolského štúdia: 1.
Podmieňujúce predmety:
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Študent/ka vypracuje prácu na vybratú tému z oblasti z oblasti prekladu alebo tlmočenia. Formálne a obsahovo by mala práca spĺňať nasledujúce požiadavky:</i> <i>1. Obsahová stránka: stanovenie výskumného problému, jasná formulácia cieľa výskumu, stanovenie výskumnej hypotézy, resp. výskumných otázok, voľba vhodného spôsobu zberu dát a výskumnej metódy, analýza a interpretácia výsledkov výskumu. Rozpracovanie témy samostatne a kreatívne a s vlastným prínosom.</i> <i>2. Formálna stránka: logický sled prezentovaných informácií; minimálny rozsah: 12 strán (1 normostrana má 1800 úderov).</i> <i>Štruktúra práce:</i> <i>a/ úvod (výskumný problém hypotéza, resp. výskumné otázky)</i> <i>b/ vlastná časť práce: súčasný stav problematiky, prezentovanie vlastného výskumu (dáta, výskumná metóda, výsledky výskumu, ich analýza a interpretácia, diskusia).</i> <i>c/ záver (potvrdenie alebo vyvrátenie hypotézy, odpovede na výskumné otázky - zhrnutie).</i> <i>3. Jazyk: a/ presnosť, b/ gramatická a štylistická správnosť.</i> <i>4. Presnosť a etika citovania a uvádzania zdrojov.</i>
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: <i>Absolvent/ka predmetu vie identifikovať výskumný problém, vie samostatne určiť cieľ svojho výskumu, vie si zvoliť vhodnú metódu výskumu, vie analyzovať a interpretovať výsledky výskumu.</i> Získané zručnosti: <i>Absolvent/ka predmetu sformuluje výskumný problém, zvolí si metódu zberu dát, vyberie vhodné metódy výskumu, analyzuje, interpretuje a vyhodnocuje výsledky výskumu.</i> Získané kompetencie: <i>Absolvent/ka predmetu využíva celý rad stratégií pri skúmaní zvoleného výskumného problému, využíva nadobudnuté vedomosti a zručnosti pri realizácii výskumu a písaní diplomovej práce, na základe vedomostí o špecifikách zvoleného výskumného problému dokáže využiť technickú kompetentnosť, výskumnú kompetentnosť zberu dát, ich analýzy a spracovania jej výsledkov, dokáže poukázať na aplikáciu výsledkov svojho výskumu v prekladateľskej/tlmočnickej praxi.</i>
Stručná osnova predmetu: – Typy translatologického výskumu.

– Výskumný problém a cieľ výskumu. – Hypotézy, resp. výskumné otázky. – Metódy výskumu. – Spôsoby vyhodnotenia výsledkov výskumu a ich interpretácia. – Zásady vedeckého štýlu písania. – Zásady uvádzania zdrojov a ich citovania.					
Odporúčaná literatúra: KAČMÁROVÁ, A. 2019. <i>Pár kapitol o písaní a hodnotení záverečnej práce</i> . Prešovská univerzita v Prešove. http://www.pulib.sk/web/data/pulib/subory/stranka/ezp-citovanie-kucianova-2019.pdf Ostatná odporúčaná literatúra súvisí s ad hoc riešenou problematikou a legislatívnymi a normatívnymi ustanoveniami aktuálnymi v danom čase a v danom akademickom prostredí, a to v súlade so štátoprávnou jurisdikciou SR.					
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský					
Poznámky: Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 0 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 50 hodiny.					
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 0					
A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Vyučujúci: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD., podľa konkrétnej témy práce					
Dátum poslednej zmeny: 1. 9. 2026					
Schválil: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1IPT/SBPPR/22	Názov predmetu: Seminár k bakalárskej práci 1 (povinne voliteľný predmet)
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: 1 seminár	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester štúdia: 6. semester	
Stupeň vysokoškolského štúdia: 1.	
Podmieňujúce predmety:	

Podmienky na absolvovanie predmetu:

V priebehu semestra študent/ka vypracuje osnovu záverečnej práce a preukáže priebežné spracovanie jej jednotlivých kapitol. Musí plniť zadané úlohy a pravidelne sa zúčastňovať konzultácií so školiteľom. Na základe práce študenta/ky je udelené výsledné hodnotenie - zápočet.

Výsledky vzdelávania:**Získané vedomosti:**

Absolvent/ka predmetu pozná základné špecifiká translatologického výskumu, vie identifikovať výskumný problém zodpovedajúci tomuto typu kvalifikačnej práce, vie určiť cieľ svojho výskumu, rozlišuje kvantitatívne a kvalitatívne metódy, vie analyzovať a interpretovať výsledky výskumu zodpovedajúceho danému typu kvalifikačnej práce.

Získané zručnosti:

Absolvent/ka sformuluje výskumný problém, zhromaždí dáta k výskumu, identifikuje vhodnú kvalitatívnu alebo kvantitatívnu metódu, analyzuje, interpretuje a vyhodnocuje výsledky výskumu.

Získané kompetencie:

Absolvent/ka využíva nadobudnuté vedomosti a zručnosti pri realizácii výskumu a písaní bakalárskej práce.

Stručná osnova predmetu:

- *Translatologický výskum.*
- *Výskumný problém.*
- *Cieľ výskumu.*
- *Hypotézy, výskumné otázky.*
- *Metódy výskumu (kvantitatívne a kvalitatívne).*
- *Vyhodnotenie a interpretácia výsledkov výskumu.*
- *Zásady písania kvalifikačných prác.*

Odporúčaná literatúra:

KAČMÁROVÁ, A. (2019) Pár kapitol o písaní a hodnotení záverečnej práce. Prešovská univerzita v Prešove. <http://www.pulib.sk/web/data/pulib/subory/stranka/ezp-citovanie-kucianova-2019.pdf> Ostatná odporúčaná literatúra súvisí s ad hoc riešenou problematikou a legislatívnymi a normatívnymi ustanoveniami aktuálnymi v danom čase a v danom akademickom prostredí, a to v súlade so štátoprávnou jurisdikciou SR.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský**Poznámky:**

Počet kreditov a časová náročnosť podmienok na absolvovanie predmetu: 1 kredit = 25 hodín. Celková hodinová záťaž študenta za semester podľa počtu kreditov: 50 hodín. Z toho je súčet kontaktných hodín za semester 7,5 hodiny a súčet hodín určených na samoštúdium a prípravu 42,5 hodiny.

Predmet Seminár k bakalárskej práci 1 si povinne volia študenti, ktorí si zvolia tému bakalárskej práce z ponuky tém translatologického základu. Kredity študent získava z dotácie oboch aprobácií (1+1).

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Vyučujúci: *doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD., univ.prof., a školitelia bakalárskych prác***Dátum poslednej zmeny:** 1. 9. 2026**Schválil:** *doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.*